

MINISTERUL JUSTIȚIEI

transparentă

etică

principii

onestitate

informare

integritate

standarde

Valori

RAPORT PRIVIND STADIUL IMPLEMENTĂRII

STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016-2020

ÎN ANUL 2019

CUPRINS

1.	Introducere	7
2.	Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020	7
2.1.	Context național	7
2.2.	Context european	8
2.3.	Activitățile Secretariatului Tehnic al SNA	8
2.3.1.	Acordarea de asistență	8
2.3.2.	Monitorizare	9
2.3.3.	Platformele de cooperare	10
2.3.4.	Misiuni de evaluare	11
2.3.5.	Proiecte cu finanțare externă	12
2.3.6.	Incidente de integritate	14
3.	Implementarea măsurilor din Strategia Națională Anticorupție 2016-2020	16
3.1.	Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local	16
3.1.1.	Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale	16
3.1.2.	Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice	18
3.2.	Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative	20
3.2.1.	Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale	20
3.2.2.	Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage)	21

3.3.	Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate prioritare	24
3.3.1.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate	24
3.3.2.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație	26
3.3.3.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului	28
3.3.4.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar	30
3.3.5.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale	31
3.3.6.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice	35
3.3.7.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri	35
3.3.8.	Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală	37
3.4.	Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice	37
3.4.1.	Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local	37
3.4.2.	Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la fenomenul corupției	40
3.5.	Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative	41
3.5.1.	Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV)	41
3.5.2.	Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din MCV)	42
3.5.3.	Consolidarea mecanismelor de control administrativ	47
3.5.4.	Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare	51

ABREVIERI

AEP	Autoritatea Electorală Permanentă
ANABI	Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANAP	Agenția Națională pentru Achiziții Publice
ANCP	Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ANI	Agenția Națională de Integritate
ANC	Autoritatea Națională pentru Cetățenie
ANPC	Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului
CCR	Curtea de Conturi a României
CNAS	Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNSC	Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CNATDCU	Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare
DAPI	Direcția Audit Public Intern
DGA	Direcția Generală Anticorupție
DGAF	Direcția Generală Antifraudă Fiscală
DGLAI	Direcția Generală de Control Antifraudă și Inspecții
DLAF	Departamentul pentru Lupta Antifraudă
DNA	Direcția Națională Anticorupție
DPAPS	Departamentul pentru Privatizare și Administrarea Participării Statului
GRECO	Grupul de state împotriva corupției - Consiliul European
H.G.	Hotărârea Guvernului
INM	Institutul Național al Magistraturii

ÎCCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
IPP	Institutul de Politici Publice
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MCV	Mecanismul de Cooperare și Verificare
MLPDA	Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației
MEEMA	Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri
MEN	Ministrul Educației Naționale
MFP	Ministerul Finanțelor Publice
MJ	Ministerul Justiției
MP	Ministerul Public
MS	Ministerul Sănătății
ONRC	Oficiul Național al Registrului Comerțului
PÎCCJ	Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție
SIMPV	Sistemul informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SNA	Strategia națională anticorupție
SNG	Școala Națională de Grefieri

Acest material a fost elaborat în baza art. 15 alin. (1) din Metodologia de monitorizare a implementării SNA 2016-2020, aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017, având în vedere contribuțiile transmise Ministerului Justiției până la data de 30 aprilie 2020 de către următoarele autorități și instituții publice:

- Platforma de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție

Autoritatea Electorală Permanentă, Agenția Națională de Integritate, Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi, Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Direcția Națională Anticorupție, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație, Oficiul Național de Prevenire și Combateră a Spălării Banilor

- Platforma de cooperare a administrației publice centrale

Agenția Națională pentru Achiziții Publice, Corpul de Control al Primului-ministru, Casa Națională a Asigurărilor de Sănătate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Culturii, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Justiției, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Sănătății, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, Secretariatul General al Guvernului, Ministerul Fondurilor Europene.

1. Introducere

La data de 10 august 2016, Guvernul României a aprobat Strategia națională anticorupție (SNA) pentru perioada 2016 - 2020 prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2016¹, documentul incluzând seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie, sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, indicatorii de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

Scopul SNA 2016-2020 îl reprezintă promovarea integrității, prin aplicarea riguroasă a cadrului normativ și instituțional în vederea prevenirii corupției în România.

Documentul are un caracter multidisciplinar și este adresat tuturor instituțiilor publice reprezentând puterea executivă, legislativă și judecătorească, autorităților publice locale, mediului de afaceri și societății civile.

Pentru fiecare tip de intervenție sunt identificate obiective generale și specifice. Toate acestea sunt dezvoltate prin asumarea transparenței decizionale și a guvernării deschise, ca un corolar al prezentului document strategic, dublată de abordarea trihotomică de intervenție strategică în domeniul anticorupție: *prevenire, educație și combatere*.

2. Mecanismul de monitorizare a SNA 2016-2020

2.1. Context național

Implementarea SNA 2016-2020 se realizează sub autoritatea și în coordonarea ministrului justiției, potrivit Metodologiei de monitorizare aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017, document prin care sunt reglementate atribuțiile Secretariatului tehnic, rolul platformelor de cooperare și organizarea reuniunilor acestora, organizarea misiunilor de evaluare tematică (alegerea temelor de evaluare, a instituțiilor supuse evaluării, procedura evaluării), modalități de raportare a implementării SNA 2016 -2020.

Cele cinci platforme de cooperare, dezvoltate pentru monitorizarea strategiei², sunt convocate semestrial sau ori de câte ori este nevoie, având rolul principal de a facilita dialogul dintre principalii actorii în lupta împotriva corupției.

Pentru a veni în sprijinul procesului de monitorizare și implementare a măsurilor prevăzute de strategie, Direcția de Prevenire a Criminalității (DPC) din cadrul MJ asigură Secretariatul tehnic al SNA care are rolul de a derula activități de monitorizare și suport instituțional pentru implementarea strategiei, precum:

- centralizarea și actualizarea periodică a stadiului implementării inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției (anexa nr. 3 la H.G.), în baza rapoartelor de autoevaluare;
- documentarea și diseminarea de bune practici anticorupție identificate;
- organizarea misiunilor de evaluare tematică;
- dezvoltarea unui mecanism instituțional de evaluare ex-post a incidentelor de integritate și de

1. Hotărârea nr. 583/2016 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție pe perioada 2016-2020, a seturilor de indicatori de performanță, a riscurilor asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și a surselor de verificare, a inventarului măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și a standardelor de publicare a informațiilor de interes public;

2. Platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție;
Platforma administrației publice centrale;
Platforma administrației publice locale - coordonată în parteneriat cu MDRAP;
Platforma mediului de afaceri;
Platforma societății civile;

promovare a măsurilor preventive adaptate; publicarea listei de incidente de integritate și a măsurilor de remediere.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA 2016-2020;
- identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

2.2. Context european

Comisia Europeană monitorizează implementarea SNA 2016-2020 din perspectiva Recomandării 11 din Raportul Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind progresele înregistrate în România în cadrul Mecanismului de cooperare și verificare - *”Continuarea punerii în aplicare a Strategiei naționale anticorupție, cu respectarea termenelor stabilite de guvern în august 2016. Ministrul justiției ar trebui să instituie un sistem de raportare cu privire la punerea în aplicare a Strategiei naționale anticorupție (inclusiv cu privire la statisticile referitoare la incidentele de integritate din administrația publică, detalii privind procedurile și sancțiunile disciplinare și informații referitoare la măsurile structurale aplicate în domeniile vulnerabile)”*, recomandare formulată în contextul realizării Obiectivului de referință nr. 4: *Combaterea corupției la toate nivelurile*.

La data de 22 octombrie 2019, Comisia Europeană a publicat ultimul raport cu privire la progresele înregistrate de România în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, reținând că *”punerea în aplicare a Strategiei naționale anticorupție a continuat la nivel tehnic. Au fost luate măsuri de prevenire a corupției, cum ar fi audituri interne efectuate de fiecare dintre instituțiile publice participante și misiuni de evaluare inter pares planificate în 2018, atât în cadrul instituțiilor centrale, cât și la nivel local (în consiliile județene și în primării).(...) Unul dintre obiectivele strategiei este de a îmbunătăți rezultatele în ceea ce privește lupta împotriva corupției prin aplicarea de sancțiuni penale și administrative”*³. Totodată, a subliniat lipsa sprijinului politic în procesul de implementare al SNA 2016-2020.

2.3. Activitățile Secretariatului tehnic al SNA

2.3.1. Acordarea de asistență

Secretariatul tehnic al SNA a continuat să ofere îndrumare și suport în procesul de implementare al SNA 2016-2020. ST SNA a sprijinit în continuare demersul Ministerului Culturii și Identității Naționale⁴ de a derula misiuni de evaluare tematică, informale, în cadrul aparatului propriu al instituției. Astfel, MJ a participat la două misiuni de evaluare tematică, ce au vizat codul etic, conflictele de interese, evaluarea riscurilor de corupție și a incidentelor de integritate. Reprezentantul MJ a sprijinit demersul prin oferirea experienței proprii a ST SNA, de a organiza astfel de misiuni, fără a avea rol de evaluator. Misiunile de evaluare s-au desfășurat în baza chestionarului tematic de evaluare, la următoarele instituții:

- Muzeul Național de Istorie Naturală Grigore Antipa (iunie 2019);
- Muzeul Național de Artă al României (decembrie 2019).

MJ și Camera de Comerț Americană în România (AmCham) au continuat proiectul privind consolidarea integrității în întreprinderile publice (prezentarea și diseminarea de către organizatori a instrumentelor proprii dezvoltate, precum metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție și metodologia de

3. https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/progress-report-romania-2019-com-2019-499_ro.pdf - pag. 17-18

4. Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

evaluare a incidentelor de integritate, *Codul de guvernanță corporativă - 2010, Principiile anticorupție - 2012, Ghidul de investiții în comunitate - 2015, Ghidul de evaluare a integrității partenerilor de afaceri - 2016, Ghidul privind conflictele de interese - 2017*). În aprilie și noiembrie 2019, au fost organizate două sesiuni de formare a formatorilor, la care au participat reprezentanți ai întreprinderilor publice subordonate, coordonate sau aflate sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Economiei. Temele abordate au fost: conformitatea, etica în afaceri, conflictele de interese, mita, stimulentele, ospitalitatea, intermedierea și lobby-ul. În urma discuțiilor purtate, a fost dezvoltat documentul intitulat „*Promovarea unei culturi de integritate în cadrul întreprinderilor publice*”, ce prezintă aspecte de ordin procedural referitoare la: respectarea obligațiilor stabilite de SNA 2016-2020 în sarcina întreprinderilor publice; promovarea unei politici interne de integritate la nivel organizațional. Documentul urmează a fi finalizat cu participanții la acest demers ce va continua și în anul 2020.

În cursul anului 2019, ST SNA a sprijinit Agenția Națională a Funcționarilor Publici în derularea proiectului POCA „*etică - Eficiență, Transparență și Interes pentru Conduita din Administrație*”, cod SIPOCA 63, ce are drept scop dezvoltarea capacității autorităților și a instituțiilor publice de a promova valori precum cinstea, probitatea sau onestitatea, prin creșterea transparenței, a gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor etice, a eficienței aplicării instrumentelor specifice și printr-o cultură a responsabilității.

Grupul țintă al proiectului este reprezentat de consilieri de etică / potențiali consilieri de etică, utilizatori actuali ai platformei informatice pentru raportările privind respectarea normelor de conduită și situația implementării procedurilor disciplinare, demnitari, aleși locali, cetățeni, cât și funcționari publici din cadrul instituțiilor direct responsabile cu îndeplinirea activităților prevăzute de Strategia Națională Anticorupție 2016-2020, Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 și Strategia privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020.

Proiectul presupune derularea următoarelor activități:

- elaborarea și inițierea implementării unei strategii de comunicare în legătură cu standardele etice și obligațiile privind conduita din administrație a funcționarilor publici;
- organizarea unui număr de 16 evenimente regionale de tip consultare publică.

Sprijinul acordat de ST SNA a fost în sensul formulării unui punct de vedere cu privire la strategia de comunicare. Implicarea s-a raportat la competențele legale ale MJ referitoare la monitorizarea și implementarea SNA 2016-2020. De asemenea, ST SNA a participat la consultările publice pe tema eticii, care au fost organizate în perioada 12 - 13 decembrie 2019. Sprijinirea implementării proiectului a continuat și în anul 2020.

2.3.2. Monitorizare

În contextul implementării măsurii 2.1.1 din SNA privind auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice, în anul 2019, la nivelul ST SNA au fost centralizate rapoarte prin care au fost auditate **4007** instituții, dintre care **837** la nivel central (autorități autonome, instituții anticorupție și instituții din administrația publică centrală, inclusiv structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate) și **3170** la nivel local (primării, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, de cultură, servicii sociale, etc.). Temele ce au făcut obiectul misiunilor de audit public intern au fost: codul etic/deontologic/de conduită; consilier de etică; funcții sensibile. Scopul demersului a fost acela de a avea o imagine de ansamblu, cu privire la modul în care măsurile preventive prevăzute în Anexa 3 la SNA 2016-2020 sunt implementate la nivelul instituțiilor publice.

ST SNA a elaborat documentul *Analiza rapoartelor de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției, anul 2019*, document ce vizează analiza rapoartelor privind auditarea a **534** de instituții la nivel central (toate instituțiile membre ale platformei administrației publice centrale și ale platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, autorități autonome, întreprinderi publice și structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate), precum și **317** instituții la nivel local (primării de oraș/municipiu/comună, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, culturale, etc.). Documentul face o analiză a constatărilor, recomandărilor și concluziilor echipelor de audit, cu

scopul de a identifica problemele comune și soluțiile promovate de auditori, formulând concluzii cu privire la eficiența mecanismului.

2.3.3. Platformele de cooperare

În perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2019, MJ a organizat două runde ale platformelor de cooperare. Prima rundă a reuniunilor platformelor de cooperare a fost organizată în perioada 17-19 aprilie 2019, subiectele abordate fiind:

- prezentarea raportului național privind stadiul implementării SNA în anul 2018;
- aprobarea chestionarelor elaborate în vederea derulării misiunilor de evaluare tematică;
- tur de masă privind măsurile din SNA cu termen 2018/2019;
- modul în care instituțiile evaluate în anul 2017 au implementat recomandările formulate potrivit art. 13 alin. (8) din Metodologia de monitorizarea SNA;
- informare din partea ST SNA cu privire la propunerea de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii, precum și cu privire la stadiul programelor care au ca obiect finanțarea măsurilor SNA.

Cea de-a doua rundă a reuniunilor platformelor de cooperare a avut loc în perioada 5-6 decembrie 2019. Punctele principale de pe agendă au fost:

- aprobarea rapoartelor de evaluare aferente misiunilor de *peer review* finalizate până la data convocării platformelor (misiunile au fost derulate în perioada 22 august - 7 noiembrie 2019);
- proiecte care au ca obiect finanțarea măsurilor SNA;
- pregătirea conferinței anuale anticorupție (9 decembrie 2019);
- consultarea membrilor platformelor cu privire la temele de evaluare pentru misiunile de *peer review* ce vor avea loc în cursul anului 2020;
- demersurile de aderare a României la OCDE;

solicitare din partea ST SNA privind transmiterea de către instituții a raportului de progres privind implementarea SNA în anul 2019.

În urma discuțiilor purtate în cadrul reuniunilor, s-au conturat următoarele teme de evaluare:

- evaluarea riscurilor de corupție și evaluarea ex-post a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, conform H.G. nr. 599/2018⁵;
- funcții sensibile, instituție reglementată prin OSGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- gestionarea mecanismului de implementare a SNA de către instituțiile publice (inclusiv întreprinderi publice).

În temeiul art. 3 din *Acordul de colaborare încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice*⁶ (MDRAP) și Ministerul Justiției, având ca obiect monitorizarea implementării SNA 2016-2020 la nivelul administrației publice locale, Platforma de cooperare a administrației publice locale este coordonată de MJ în parteneriat cu MDRAP. Atfel în anul 2019 au fost organizate 3 runde ale platformelor de cooperare ale administrației publice locale.

Prima Platformă de cooperare a administrației publice locale a fost organizată în data de 20 iunie 2019, subiectele abordate fiind:

5. H.G.nr.599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate, în vigoare de la data de 30.08.2018.

6. Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

- prezentarea succintă a evoluțiilor în implementarea SNA 2016-2020 de către membrii platformei;
- analiza și aprobarea rapoartelor de evaluare pentru instituțiile din cadrul administrației publice locale la nivelul cărora s-au desfășurat misiunile tematice în perioada 8-24 aprilie 2019;
- diseminarea exemplelor de bună practică întâlnite în cadrul misiunilor de evaluare;
- identificarea problemelor întâmpinate în implementarea SNA;
- prezentarea Raportului de monitorizare (M3) a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 la nivelul administrației publice locale în anul 2018.

În perioada 27-27 noiembrie 2019 au avut loc cea de-a doua și cea de-a treia Platformă de cooperare a administrației publice locale, subiectele abordate fiind:

- prezentarea succintă a evoluțiilor în implementarea SNA 2016-2020 de către membrii platformei;
- analiza și aprobarea rapoartelor de evaluare pentru instituțiile din cadrul administrației publice locale, la nivelul cărora s-au desfășurat misiunile tematice în perioada 18 iunie - 1 iulie 2019, respectiv 26 august - 11 septembrie 2019;
- diseminarea exemplelor de bună practică identificate în cadrul misiunilor de evaluare;
- identificarea problemelor întâmpinate în implementarea SNA.

2.3.4. Misiuni de evaluare

În cadrul platformelor de cooperare organizate în aprilie 2018, au fost selectate cele 10 instituții din administrația publică centrală, care să participe la misiunile de evaluare tematică: Corpul de control al primului-ministru și Ministerul Economiei (instituții care s-au oferit voluntar pentru misiunile de evaluare), Ministerul Turismului, Ministerul Energiei, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, Ministerul Educației Naționale, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale, Ministerul Transporturilor și Ministerul Muncii și Justiției Sociale (instituții selectate prin tragere la sorți)⁷.

De asemenea, în același context, au fost selectate cele 10 instituții anticorupție și autorități independente: Direcția Generală Anticorupție (instituție care s-a oferit voluntar), Agenția Națională de Integritate, Consiliul Concurenței, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Autoritatea Electorală Permanentă, Oficiul Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Consiliul Superior al Magistraturii (instituții selectate prin tragere la sorți).

Misiunile de evaluare de tip “peer review” au rolul de a oferi posibilitatea conturării unei imagini de ansamblu asupra deficiențelor și nevoilor existente la nivel instituțional, în materie de etică și integritate, pentru a putea interveni cu măsuri concrete acolo unde este cazul. Cele 20 de misiuni s-au derulat în perioada 22 august - 7 noiembrie 2019, prin intermediul proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”, Cod SIPOCA 62, iar temele de evaluare au fost:

- conflictul de interese în timpul și după exercitarea funcției, fiind inclus și pantouflage-ul (Legea nr. 176/2010 și Legea nr. 161/2003);
- transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea (Legea nr. 544/2001);
- incompatibilități (Legea nr. 176/2010 și Legea nr. 161/2003).

Evaluările tematice au vizat 48 de entități (inclusiv structuri subordonate/coordonate/sub autoritate), fiind finalizate și adoptate, în unanimitate, în platformele organizate în decembrie 2019, 8 rapoarte de evaluare. Dintre cele 8 rapoarte finalizate, 3 au fost aprobate în platforma administrației publice centrale (Ministerul Economiei, Ministerul pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat și Corpul de Control

7. Denumirea instituțiilor înainte de reorganizarea Guvernului potrivit OUG nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

al Primului Ministru), iar 5 au fost aprobate în platforma autorităților independente și a instituțiilor anticorupție (Autoritatea Electorală Permanentă, Agenția Națională de Integritate, Departamentul pentru Lupta Antifraudă, Direcția Națională Anticorupție și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție). Deși erau elaborate și rapoartele privind misiunile de evaluare tematică derulate la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale, cele două documente nu erau conciliate la momentul organizării reuniunilor, neputând fi spuse dezbaterii în vederea adoptării.

Misiunile de evaluare tematică au vizat și întreprinderile publice aflate în subordonarea instituțiilor ce au fost selectate pentru derularea acestui mecanism de monitorizare. Astfel, din cele 48 de entități evaluate, 11 au fost întreprinderi publice.

Toate rapoartele de evaluare care nu au fost adoptate în anul 2019 vor fi suspendate acestei proceduri în cadrul primei reuniuni a platformelor, ce va fi organizată în anul 2020.

De asemenea, reprezentanții ST SNA au participat la cele 90 de misiuni de evaluare derulate de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice⁸ la nivelul tuturor consiliilor județene și primăriilor reședință de județ, primăriei Municipiului București și primăriilor de sector, contribuind la elaborarea măsurilor post-misiune.

2.3.5. Proiecte cu finanțare externă

Pentru a aduce la îndeplinire unele dintre măsurile prevăzute în SNA 2016-2020, respectiv în Planul de integritate al Ministerului Justiției pentru perioada 2017 -2020, MJ a continuat activitățile de implementare a proiectelor din fonduri UE destinate implementării măsurilor din SNA în calitate de lider de proiect sau de partener, după cum urmează:

1. La data de 21 noiembrie 2017, MJ a semnat contractul finanțat prin fondurile Programului Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014-2020, urmare a cererii de proiecte nr. IP 7/2017, pentru finanțarea proiectului „*Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție*”, Cod SIPOCA 62. Proiectul este derulat de MJ, ca lider de proiect, în parteneriat cu Direcția Generală Anticorupție (DGA) din cadrul MAI. Perioada de implementare a proiectului este noiembrie 2017 - septembrie 2020, având la bază acordul Autorității de Management POCA pentru prelungirea perioadei de implementare cu 6+6 luni.

În cadrul proiectului, ce vizează sprijinirea MJ în implementarea unor măsuri prevăzute în SNA 2016-2020, au fost întreprinse următoarele activități:

- Evaluarea legislației privind protecția avertizorilor de integritate și migrația angajaților din sectorul public în cel privat, pe baza unui studiu comparat.

În perioada octombrie - noiembrie 2019, au avut loc două vizite de studiu în Franța și Olanda, pentru elaborarea studiului de drept comparat „*Evaluarea legislației privind instituția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul)*”. Studiul analizează, la nivel teoretic și practic, cinci modele existente la nivel european și internațional, având rolul de a evidenția exemplele de bună practică ce pot constitui baza unor propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ și instituțional existente în România. La data de 30 ianuarie 2020 a fost organizată o dezbatere pe cele două teme vizate de studiu, activitate programată inițial pentru a fi desfășurată în anul 2019 dar care a fost amânată, deoarece studiul nu a fost finalizat în timp util. La dezbateri au participat reprezentanții platformelor constituite la nivelul SNA 2016-2020, precum și specialiști/experti în domeniul temelor abordate. Ulterior dezbaterii, studiul a fost modificat pentru a reflecta discuțiile purtate pe cele două teme.

- Generarea unui scor de tip index al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile identificate în strategie.

În noiembrie 2019 a fost finalizată metodologia de realizare a unui scor de tip index al integrității

8. Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

instituționale pentru sectoarele vulnerabile identificate în SNA (sistemul public de sănătate, sistemul național de educație, activitatea membrilor Parlamentului, sistemul judiciar, finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, domeniul achizițiilor publice, mediul de afaceri, administrația publică locală). În baza acesteia, se va calcula un scor de tip index, pentru anul 2018, al integrității instituționale pentru sectoarele vulnerabile menționate mai sus. Scorul este în curs de elaborare.

- Efectuarea unui audit extern independent, pentru a analiza impactul SNA 2016 - 2020 de la momentul adoptării și până în anul 2018.

În decembrie 2019 a fost definitivată versiunea preliminară a *Raportului de audit intermediar privind implementarea SNA 2016-2020*. Documentul evaluează factorii de succes sau de eșec, sustenabilitatea rezultatelor și impactului SNA, precum și eficiența intervențiilor și va fi finalizat în primul semestru al anului 2020.

- Organizarea și derularea a 20 de misiuni de tip „peer review” pentru evaluarea modului în care sunt implementate măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției la nivel central. Activitatea a fost derulată în perioada 22 august - 7 noiembrie 2019.
- Diseminarea unui model general de bune practici identificate în urma derulării misiunilor de tip „peer review”.

Activitatea de elaborare și diseminare a unui model general de bune practici, în urma derulării misiunilor de evaluare tematică, derivă din activitatea prevăzută la punctul IV., care s-a finalizat la data de 7 noiembrie 2019. Documentul va fi elaborat și diseminat în cursul anului 2020.

- Organizarea unei sesiuni de instruire a personalului din cadrul MJ și al unităților subordonate.

În perioada 2 - 4 septembrie 2019, a avut loc sesiunea de instruire a personalului din cadrul MJ și al unităților subordonate, cu privire la măsurile de transparență instituțională și de prevenire a corupției prevăzute de anexa 3 la SNA 2016 - 2020, la care au participat 30 de persoane.

- Organizarea unor sesiuni de formare profesională pentru personalul administrației publice centrale și accesarea de pe platforma e-learning a MJ a materialelor.

În cursul anului 2019 a fost stabilită componența grupelor de cursanți (instituțiile din cadrul cărora provin) și orașele în care se vor desfășura cele 20 de sesiuni de instruire a personalului din cadrul administrației publice, materialele și suportul de curs urmând a fi transformate în format e-learning și publicate pe platforma e-learning a MJ.

- Efectuarea unui studiu criminologic și a unei cercetări sociologice privind fenomenul de corupție în România.

Studiul criminologic și cercetarea sociologică nu au putut fi efectuate în anul 2019, motivul fiind cel al lipsei ofertanților în cadrul celor două proceduri de achiziție publică lansate de MJ. Cele două activități se derulează în anul 2020, astfel: studiul criminologic este realizat la nivelul MJ, prin reprezentanții DPC și ai Institutului Național de Criminologie, iar cercetarea sociologică este realizat de către Direcția Generală Anticorupție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de partener de proiect. Atât studiul, cât și cercetarea sunt în curs de desfășurare.

- Organizarea a două conferințe anticorupție, care vor permite dezbateră și prezentarea inclusiv a rezultatelor intermediare ale activităților derulate în cadrul proiectului

La data de 9 decembrie 2019 a avut loc Conferința Anuală Anticorupție, cu ocazia Zilei Internaționale Anticorupție. În cadrul evenimentului au fost prezentate concluziile preliminare ale misiunilor de evaluare, de evaluare tematică, concluziile prealabile ale activității de audit intermediar privind progresele înregistrate în implementarea SNA în perioada 2016 - 2018 și rezultatele analizei comparative privind instituția avertizorului în interes public și interdicțiile post angajare. La eveniment au fost invitați reprezentanți ai tuturor instituțiilor și autorităților publice implicate în implementarea SNA, precum și parteneri din mediul de afaceri și societatea civilă. Cea de-a doua conferință anticorupție va fi organizată în anul 2020.

- Organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul personalului din instituțiile și autoritățile publice centrale și al cetățenilor.

La data de 04 noiembrie 2019 a fost republicat anunțul de participare pentru achiziția “Servicii de consultanță pentru elaborarea și implementarea unei campanii de informare publică”. Anunțul a fost publicat în SEAP, JOUE, pe site-ul publicitatepublica.ro și pe site-ul Ministerului Justiției. Data limită pentru depunerea ofertelor a fost 05 decembrie 2019, dată la care a avut loc ședința de vizualizare a ofertelor, comisia de evaluare constatând că a fost depusă o singură ofertă, care a și intrat în procedura de evaluare. Această procedură a fost anulată, întrucât nu a fost depusă nicio ofertă admisibilă.

2. La data de 19 iunie 2018 a fost semnat contractul de finanțare aferent proiectului „*Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției*”, cod SIPOCA 432, derulat de către Secretariatul General al Guvernului (prin Corpul de control al primului-ministru, Direcția control intern managerial și relații interinstituționale și Departamentul pentru strategii guvernamentale), în calitate de lider de proiect și MJ, în calitate de partener. Scopul proiectului îl constituie consolidarea mecanismelor de control administrativ și de prevenire a corupției în administrația publică centrală. Una din activitățile proiectului o reprezintă publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui. Întreprinderea demersurilor necesare în vederea realizării acestei componente a proiectului intră în sarcina MJ, în calitate de partener în proiect, iar rezultatul urmărit vine în sprijinul implementării Obiectivului specific 5.1. - Consolidarea mecanismelor de control administrativ⁹ din Planul de integritate al Ministerului Justiției pentru perioada 2017-2020.

În acest context, la data de 29 mai 2019 a fost semnat contractul de servicii, având ca obiect realizarea studiului privind sistemul sancțiunilor administrative (sancțiunile disciplinare și sancțiunile aplicate de autoritățile de control) și implementarea lui. În vederea implementării acestei activități a proiectului, MJ a asigurat distribuirea chestionarului privind sistemul sancțiunilor administrative elaborat de Prestator, către instituțiile publice centrale, în vederea întocmirii raportului de analiză cantitativă a datelor, iar la data de 25.11.2019 a fost recepționată forma finală a *Raportului de analiză cantitativă a datelor*. De asemenea, la data de 11.12.2019 a fost recepționată forma finală a *Raportului de analiză a datelor ulterior aplicării interviului*. Studiul privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui, a fost realizat în cursul anului 2020, pe baza celor două rapoarte sus menționate.

3. La data de 5 septembrie 2018 a fost semnat contractul de finanțare aferent proiectului „*Transparență, accesibilitate și educație juridică prin îmbunătățirea comunicării publice la nivelul sistemului judiciar*” (POCA), cod SIPOCA 454. Lider de proiect este Consiliul Superior al Magistraturii (CSM), parteneri fiind MJ, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ), Școala Națională de Grefieri (SNG), Inspekția Judiciară (IJ) și Institutul Național al Magistraturii (INM).

Una din activitățile proiectului o reprezintă efectuarea unui sondaj privind percepția publică, a justițiabililor și a profesioniștilor din domeniul juridic asupra sistemului judiciar/actului de justiție și analiza cauzelor nivelului de percepție pe cele trei paliere, precum și analiza principalelor surse de informare/canale de comunicare care generează percepția, activitate care va contribui la realizarea rezultatului proiectului „comunicarea publică îmbunătățită și abordată unitar la nivelul sistemului judiciar”. În luna decembrie 2019, CSM a înaintat către MJ, *Sondajul privind percepția publică, a justițiabililor și a profesioniștilor din domeniul juridic asupra sistemului judiciar/actului de justiție și analiza cauzelor nivelului de percepție pe cele trei paliere, precum și analiza principalelor surse de informare/canale de comunicare care generează percepția* elaborat de prestator.

2.3.6. Incidente de integritate

Potrivit SNA, în termen de trei luni de la un incident de integritate, instituția în care a avut loc respectivul incident trebuie să informeze Secretariatul tehnic cu privire la cauzele acestuia și măsurile dispuse pentru a preveni reapariția unui incident similar. În anexa la prezentul raport de regăsește lista incidentelor de integritate.

9. Măsura 5.1.4. - Publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui (măsură restantă SNA 2012-2015).

La nivelul Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție au fost semnalate un număr de 9 incidente de integritate, raportate astfel:

- Avocatul Poporului - 3;
- Consiliul Superior al Magistraturii - 6, după cum urmează:

Infrațiuni	
Secția judecătorească	3
Secția procurori	3

- Autoritatea electorală Permanentă Autoritatea Electorală Permanentă a raportat pentru anul 2019 un număr de 34 comunicări referitoare la fapte de natură penală săvârșite de către 35 persoane care aveau calitatea de expert electoral, dintre acestea una reprezentând infrațiune electorală propriu-zis, precum și 55 de comunicări referitoare la fapte de natură contravențională săvârșite de către 166 de persoane.

La nivelul Platformei de cooperare a administrației publice centrale au fost semnalate un număr de 104 incidente de integritate, raportate astfel:

- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale - 2 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul Muncii și Protecției Sociale - 3 la structurile subordonate;
- Ministerul Finanțelor Publice - 9 la nivelul ANAF;
- Ministerul Afacerilor Interne - 57¹⁰, dintre care 24 la Ordine Publică, 8 la Poliție Rutieră, 5 la Investigarea Criminalității Economice, 1 la Centre de rețineră și arest preventiv, 1 la Arme, explozivi și substanțe periculoase, 1 la Financiar-Contabilitate, 1 la Cabinet, 5 la Poliția de Frontieră, 4 la Regim permise de conducere și înmatriculare a vehiculelor (include și cele de la Instituția prefectului), 2 la Academia de Poliție "Alexandru Ioan Cuza", 2 la Inspectoratul General al Situațiilor de Urgență, 1 la Jandarmeria Română, 1 la Rezerve de Stat și Probleme Speciale, 1 la Direcția Medicală;
- Ministerul Sănătății - 20, dintre care 1 la nivelul aparatului central și 19 la nivelul structurilor subordonate;
- Ministerul Transporturilor¹¹ - 12 la structurile subordonate;
- Secretariatul General al Guvernului - 1, la nivelul unei structuri subordonate.

Principala măsură adoptată ca urmare a producerii unui incident de integritate a fost încetarea raporturilor de serviciu.

În vederea remedierii aspectelor ce au favorizat producerea incidentelor de integritate, au fost luate o serie de măsuri, precum:

- Analiza riscurilor la corupție, întocmirea/revizuirea Registrului riscurilor la corupție și postarea acestuia pe site-ul instituției;
- Informări periodice în domeniul eticii și integrității prin materiale transmise prin e-mail tuturor salariaților;
- Monitorizarea riscului în vederea reducerii probabilității de apariție și a impactului resimțit la nivelul instituției cu accent pe măsurile de prevenire sau control existente;
- Studiarea temelor de prevenire a faptelor de corupție în cadrul pregătirii profesionale individuale;
- Prelucrarea permanentă a angajaților cu privire la cazurile de corupție apărute;
- Prezentarea unor teme specifice de prevenire a corupției, cu sprijinul reprezentanților Direcției Generale Anticorupție.

10. Un incident se regăsește în raportare de două ori pentru că în cadrul aceluiași dosar sunt trimise în judecată două persoane angajate la două structuri MAI distincte, respectiv IGPR - Poliție Rutieră și DRPCIV - Regim Permise și Înmatriculare Vehicule.

11. Denumirea instituției înainte de reorganizarea guvernului potrivit OUG nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

3.1. Dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local (Obiectivul general 1)

3.1.1. Creșterea transparenței instituționale și a proceselor decizionale (Obiectivul specific 1.1)

Secretariatul General al Guvernului (SGG) a realizat următoarele activități aferente obiectivului sus-menționat:

Asigurarea suportului tehnic pentru dezvoltarea conceptului Registrului Unic al Transparenței Intereselor - RUTI (www.ruti.gov.ro)

Portalul www.ruti.gov.ro este realizat și funcțional, iar responsabilitatea SGG este aceea de a asigura suportul tehnic.

RUTI este un instrument creat pentru a facilita creșterea gradului de încredere, dar și de interes a cetățenilor față de procesul decizional, prin respectarea principiilor responsabilității și integrității la nivelul instituțiilor. În conținutul „Memorandumului privind instituirea Registrului Unic al Transparenței Intereselor” aprobat în luna septembrie a anului 2016 este menționat că înscrierea în registru atât a decidenților, cât și a grupurilor specializate, are un caracter voluntar. De asemenea, înregistrarea efectivă a decidenților în RUTI, precum și completarea cu informații ce țin de portofoliul acestora (funcție, date de contact etc.) ori a întâlnirilor organizate de către aceștia, ce fac obiectul RUTI, se realizează exclusiv prin grija personalului desemnat de la cabinetele acestora.

Pentru promovarea și extinderea aplicării RUTI, SGG a realizat următoarele demersuri:

- includerea RUTI în angajamentul „Extinderea standardelor privind accesul la informații de interes public la nivelul autorităților publice locale” al Serviciului pentru Guvernare Deschisă din cuprinsul Planului Național de Acțiune 2018 - 2020 al Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă (OGP). Pentru acest angajament asumat SGG și-a propus continuarea dezvoltării și extinderii aplicării standardelor elaborate în „Memorandumul privind creșterea transparenței și standardizarea afișării informațiilor de interes public” și în „Memorandumul pentru Instituirea Registrului Unic al Transparenței Intereselor (RUTI)” la nivelul primăriilor de municipii și orașe. În acest sens, în perioada 4 iunie - 3 iulie 2019, au fost desfășurate 8 sesiuni de informare a reprezentanților autorităților locale cu privire la măsurile incluse în Planul Național de Acțiune al Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă 2018 - 2020;
- transmiterea în luna noiembrie 2019 către toate ministerele din actuala componență guvernamentală a adreselor de informare cu privire la posibilitatea creării de conturi în RUTI pentru demnitarii aflați în funcție.

SGG urmează să realizeze, în prima jumătate a anului curent, o sesiune de training pentru persoanele desemnate cu gestionarea conturilor RUTI de la nivelul ministerelor, astfel încât informațiile completate de către aceștia să fie complete și la un nivel calitativ mai crescut.

Secretariatul tehnic al RUTI de la nivelul SGG, asigurat prin personalul din cadrul DGDRSC, acordă asistență permanentă atât personalului desemnat de la cabinetele demnitarilor ce intenționează să-și creeze cont în RUTI sau care au deja cont, cât și membrilor societății civile ce doresc să se înscrie ca grupuri specializate.

Statistic, din anul 2016 până în prezent, în RUTI sunt înscriși 230 decidenți și 215 grupuri specializate luate în evidență. Secțiunea „listă decidenți” din RUTI prezintă lista tuturor conturilor persoanelor cu funcție de demnitate publică de la nivelul administrației publice centrale. Această listă este constituită ca fiind atât o arhivă a conturilor decidenților ce nu mai exercită respectiva funcție, cât și o evidență a conturilor active create pentru decidenții aflați în funcție (<http://ruti.gov.ro/institutii-publice-prezente-in-platforma>).

Asigurarea suportului tehnic pentru dezvoltarea platformei transparenta.gov.ro.

În cadrul proiectului „Guvernare transparentă, deschisă și participativă - standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” - cod SIPOCA 35, Secretariatul General al Guvernului (SGG) a demarat demersuri privind:

- elaborarea unei *”Proceduri-model de sistem privind comunicarea din oficiu a informațiilor de interes public în format standardizat și deschis și asigurarea transparenței decizionale”* aplicabile la nivelul a 211 autorități și instituții publice din grupul-țintă, precum și în vederea elaborării unei astfel de proceduri la nivelul SGG;
- elaborarea unui *Ghid explicativ pentru implementarea unitară a ”Procedurii-model” și a unui Manual de bune practici pentru abordarea pro-activă a principiilor guvernării deschise, transparente și participative;*
- elaborarea unui *Ghid tehnic pentru standardizarea funcționalității site-urilor administrației publice centrale și locale;*
- elaborarea unui document de politică publică.

Asigurarea suportului tehnic pentru dezvoltarea platformei consultare.gov.ro pentru a asigura creșterea transparenței decizionale

Începând cu luna martie 2019, SGG a creat o nouă versiune a platformei E-Consultare - <http://e-consultare.gov.ro/>, conținând o serie de îmbunătățiri menite să eficientizeze cadrul actual care asigură desfășurarea proceselor de consultare publică. Actuala platformă conține un număr de 1600 proiecte de acte normative puse în consultare publică și un număr de 205 abonați. Totodată, versiunea actuală a platformei E-Consultare include arhiva versiunii anterioare, din perioada ianuarie 2016 - aprilie 2018 și care poate fi accesată la adresa: <http://consultare.gov.ro/>.

Crearea unei evidențe unice a persoanelor juridice cu statut de utilitate publică

SGG a publicat pe site, în luna iulie 2019, lista actualizată a persoanelor juridice care dețin statutul de utilitate publică în baza OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, evidență ce poate fi accesată la următorul link: <https://sgg.gov.ro/new/relatia-cu-societatea-civila-2>.

SGG și-a propus să evidențieze modul în care autoritățile care au inițiat hotărâri de guvern în vederea acordării statutului de utilitate publică monitorizează îndeplinirea obligațiilor ce le revin asociațiilor, fundațiilor și federațiilor cărora le-a fost acordat statutul de utilitate publică. Concluziile acestei analize au fost prezentate de SGG în cadrul întâlnirii organizate în luna octombrie 2019 cu reprezentanții autorităților centrale, responsabili de aplicarea prevederilor OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

Cooperarea cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale și cu organizațiile societății civile în vederea unei mai bune implementări a guvernării deschise la nivel local și central

SGG monitorizează aplicarea Ghidului privind consultarea publică în administrația publică și asigură creșterea transparenței decizionale, dezvoltând platformele:

- **consultare.gov.ro** - platforma centralizatoare a proiectelor de acte normative lansate în consultare publică de autoritățile centrale și din subordine, prin care oricine poate vedea și contribui cu sugestii și opinii asupra actelor normative aflate în consultare publică. *Actuala versiune a platformei este e-consultare.gov.ro.*
- **eu-consultare** - buletin informativ ce are ca scop informarea periodică și transparentă, dar și implicarea societății civile în procesele decizionale ale Comisiei Europene;
- **e-dezbateri** - calendarul dezbaterilor publice, instrument informativ periodic ce simplifică și susține participarea activă a societății civile atât în procesele decizionale ale ministerelor, cât și pe diverse teme de interes public.

În prezent pe portalul data.gov.ro un număr de șapte instituții ale administrației publice locale au publicat informații în format deschis, iar în ce privește *seturile de date publicate* acestea sunt în număr de 1755, la data de 25.01.2020, din care 35 seturi de date sunt publicate de autoritățile administrației publice locale.

De asemenea, pentru implementarea angajamentului „*Extinderea standardelor privind accesul la informațiile de interes public la nivelul autorităților publice locale*”, asumat de către SGG prin *Planul Național de Acțiune 2018-2020 al Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă* (OGP), în perioada iunie-iulie 2019 SGG, în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice (MDRAP) a organizat 8 sesiuni de informare (în București, Constanța, Sibiu, Cluj-Napoca, Iași, Pitești, Craiova, Timișoara) pentru reprezentanții autorităților administrației publice locale, în vederea informării cu privire la principiile Guvernării Deschise. În cadrul sesiunilor au fost invitați și reprezentanți din cadrul organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniu.

Prin participarea unităților administrativ-teritoriale la aceste sesiuni de informare s-a urmărit și crearea unei rețele locale de actori interesați și implicați, care se pot integra ulterior în rețeaua de comunități subnaționale care să aplice Recomandările privind Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă la nivel local.

3.1.2. Creșterea transparenței proceselor de administrare a resurselor publice (Obiectivul specific 1.2)

Consolidarea platformei de transparență bugetară, prin creșterea numărului de informații, rapoarte și bugete publicate

- *Veniturile și cheltuielile fiecărei instituții publice* sunt publicate pe site-ul www.mfinante.gov.ro, la rubrica *Transparență bugetară*, detaliat, lunar, în format deschis de tip pdf, xml și xlsx, începând cu luna ianuarie 2016.
- *Interfața intuitivă* a fost realizată, fiind accesibilă de pe calculator sau dispozitiv mobil.
- *Numărul și structura instituțiilor publice publicate* se actualizează lunar. În luna ianuarie 2020 erau înregistrate în Registrul entităților publice din cadrul Sistemului Național de Raportare FOREXEBUG 13.751 instituții publice.
- *Bugetul aprobat al fiecărei instituții publice, detaliat pe baza clasificăției bugetare* este publicat în format deschis de tip pdf cu xml atașat și se actualizează lunar, cu ultimul raport de buget transmis de instituția publică respectivă.
- *Rapoartele agregate* sunt publicate lunar, în format deschis, începând cu luna martie 2016.

Rapoartele cu informații privind gradul de angajare a bugetului aprobat al instituției publice sunt publicate trimestrial, pe platforma de transparență bugetară, începând cu luna iunie 2019.

Referitor la indicatorii: bugetele componente ale bugetului general consolidat, publicate în format deschis, respectiv anexe detaliat și publicate în format deschis pentru fiecare dintre bugete precizăm că, la rubrica *Domenii de activitate*, subrubrica *Bugetul de stat* din cadrul site-ului www.mfinante.gov.ro, se regăsesc informații privind execuția bugetară, situația economică și bugetară pe primele șase luni ale anului, arieratele bugetului general consolidat, situația plăților restante mai mari de 90 de zile, numărul salariaților bugetari, indicatori aferenți întreprinderilor publice (venituri totale, cheltuieli totale, cheltuieli de natură salarială, etc.), prognoza pe termen mediu 2019 - 2023, clasificățiile bugetare, etc.. În ceea ce privește rapoartele financiar-contabile generate de Sistemul Național de Raportare FOREXEBUG, formularele se depun în continuare în paralel, atât în format letric cât și în format electronic, în scopul confruntării informațiilor și eliminării eventualelor diferențe. Aceste rapoarte se vor publica numai după finalizarea activității de paralel - run.

Publicarea anuală a informațiilor privind reutilizarea publică și socială a bunurilor confiscate în cadrul procedurilor judiciare penale (activitate cu caracter anual)

În cursul anului 2019 nu au existat bunuri reutilizate social sau public, bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale, bunuri imobile date în folosință

gratuită asociațiilor și fundațiilor, precum și Academiei Române și academiilor de ramură sau bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național. Propunerea de reutilizare publică a unui imobil, formulată de Agenția Națională de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate (ANABI) în anul 2017, este încă în curs de soluționare la nivelul MFP, instituție care urmează să promoveze actul normativ privind trecerea acestuia în administrarea ANAF.

În vederea asigurării transparenței procesului de reutilizare a bunurilor imobile, ANABI publică pe pagina de internet a instituției, la secțiuni distincte, toate imobilele care îndeplinesc condițiile legale pentru a face obiectul unei cereri de reutilizare în interes public sau social. Pe parcursul anului 2019 au fost publicate 12 anunțuri și a fost formulată o propunere de reutilizare în condițiile prevăzute de art. 34 și 35 din Legea nr. 318/2015¹², precum și de prevederile Legii nr. 216/2016¹³. Ulterior formulării propunerii ANABI, cererea de reutilizare a fost retrasă de către beneficiar.

În temeiul prevederilor OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, a fost abrogat art. 37 din Legea nr. 318/2015 ce făcea referire la modalitatea alocării sumelor rezultate din valorificarea bunurilor mobile și imobile, după rămânerea definitivă a hotărârii de confiscare. Pentru anii precedenți ANABI a publicat informațiile relevante privind alocarea sumelor și modul de utilizare.

Implementarea open contracting data standard la nivelul următoarelor sectoare publice: infrastructură, energie, sănătate. Extinderea ulterioară a aplicării standardului la nivel național (Angajament OGP/Summit Londra)

Începând cu data de 02.04.2018 este disponibil noul Sistem Electronic de Achiziții Publice dezvoltat în cadrul proiectului „Sistem informatic colaborativ pentru mediu performant de desfășurare al achizițiilor publice - SICAP”.

În cadrul Planului Național de Acțiune OGP 2016-2018, aprobat prin Memorandum, Agenția pentru Agenda Digitală a României (AADR) și-a asumat implementarea Open Contracting Data Standard (OCDS) în noua versiune (aflată în acel moment în lucru) a Sistemului Electronic de Achiziții Publice (SEAP/SICAP). Cancelaria Prim-Ministrului și, ulterior, SGG a figurat ca partener în implementarea angajamentului asumat de AADR, în sensul facilitării colaborării cu reprezentanții Open Contracting Partnership, respectiv asigurarea suportului pentru încărcarea automată a datelor, via API, în platforma data.gov.ro. Conform raportărilor AADR, standardul OCDS a fost implementat parțial din punct de vedere tehnic în platforma menționată, însă angajamentul nu a fost finalizat. Datele din SEAP nu sunt în acest moment nici colectate, nici publicate în formatul OCDS. Deși SGG, prin Direcția pentru Tehnologia Informației și persoana de contact OGP, a oferit suport tehnic necesar reprezentanților AADR, aceștia au decis să nu continue implementarea acestui angajament din Planul Național de Acțiune OGP 2016-2018.

Seturile de date din platforma SEAP sunt publicate trimestrial pe portalul data.gov.ro, însă nu în standardul OCDS.

Publicarea în format deschis a datelor statistice privind rezultatele obținute în cadrul mecanismului de prevenire a conflictului de interese în achizițiile publice finanțate din fonduri naționale și europene

Raportul de activitate al **Agenției Naționale de Integritate (ANI)** pentru anul 2018 conține următoarele date statistice privind funcționarea mecanismului PREVENT, mecanism ce a fost lansat oficial la sfârșitul lunii iunie 2017:

În anul 2019, au fost analizate 21.364 proceduri de achiziție publică prin intermediul sistemului PREVENT,

12. Hotărârea nr. 358/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției.

13. Legea nr. 216/2016 privind stabilirea destinației unor bunuri confiscate.

în vederea identificării posibilelor conflicte de interese. Din totalul procedurilor analizate, 14.772 au fost proceduri de achiziție publică singulară (fără loturi), 6.592 au fost proceduri de achiziție publică subsecvente (conținând 90.003 de loturi), iar 3.407 se referă la contracte finanțate din fonduri europene.

În aceeași perioadă de raportare, inspectorii de integritate au emis **40 avertismente de integritate** în ceea ce privește posibile încălcări ale legislației privind conflictul de interese în achiziții publice, în valoare de **618,9 milioane lei (129,5 milioane euro)**.

Astfel, în 36 dintre cele 40 cazuri notificate de sistem, conducătorii autorităților contractante au luat măsuri pentru înlăturarea cauzelor care generau conflictele de interese, în timp ce în 4 cazuri pentru care s-au emis avertismente de integritate, Agenția Națională de Integritate va proceda la aplicarea art. 9 din Legea nr. 184/2016, în situațiile în care nu vor fi înlăturate cauzele conflictelor de interese.

Totodată, inspectorii de integritate au notificat Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP), în baza acordului de cooperare încheiat între Agenția Națională de Integritate și ANAP, un număr de 14 nereguli privind posibile relații ce pot exista între persoane din autoritatea contractantă și persoane din cadrul operatorilor economici ce au calitatea de ofertanți în cadrul procedurilor de achiziție inițiate de către o autoritate contractantă.

În perioada raportată, sistemul PREVENT a analizat 2.818 autorități contractante, 14.421 operatori economici și 296.187 de persoane, reprezentanți ai instituțiilor publice și ai ofertanților.

„În ceea ce privește prima parte a recomandării (e.g. Recomandarea vii), GRECO constată cu satisfacție numărul tot mai mare de dosare procesate prin sistemul PREVENT, fapt care a devenit posibil datorită creșterii cantității de date colectate electronic. (...) GRECO concluzionează că recomandarea vii a fost implementată satisfăcător.” - Raportul GRECO, iulie 2019

Mai mult, în ultimul Raport al Comisiei Europene din luna octombrie 2019, experții arată că sistemul PREVENT „rămâne pe deplin operațional”, iar conform Raportului tehnic, „Sistemul PREVENT pare să aibă și un important efect de descurajare. (...) din momentul în care sistemul a devenit operațional, numărul anchetelor inițiate în cazuri în care se presupunea existența unui conflict de interese legat de contractele de achiziții publice a scăzut în mod semnificativ (cu aproape 50 %)”.

Publicarea anuală, în format deschis, a indicatorilor de performanță elaborați și monitorizați în cadrul Strategiei Naționale Anticorupție (Angajament OGP/Summit Londra)

La nivelul Ministerului Justiției măsura se implementează anual pe portalul sna.just.ro, prin publicarea raportului anual de monitorizare și a anexelor acestuia. Pentru anul 2019, colectarea datelor s-a făcut în perioada ianuarie - martie 2020, raportul fiind disponibil pe portalul sna.just.ro, la secțiunea monitorizare (<http://sna.just.ro/Rapoarte+de+monitorizare>).

3.2. Creșterea integrității instituționale prin includerea măsurilor de prevenire a corupției ca elemente obligatorii ale planurilor manageriale și evaluarea lor periodică ca parte integrantă a performanței administrative (Obiectivul general 2)

3.2.1. Îmbunătățirea capacității de gestionare a eșecului de management prin corelarea instrumentelor care au impact asupra identificării timpurii a riscurilor și vulnerabilităților instituționale (Obiectivul specific 2.1)

Auditarea internă, o dată la doi ani, a sistemului de prevenire a corupției la nivelul tuturor autorităților publice

În anul 2019, la nivelul ST SNA au fost centralizate rapoarte prin care au fost auditate **4007** instituții, dintre care **837** la nivel central (autorități autonome, instituții anticorupție și instituții din administrația publică centrală, inclusiv structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate) și **3170** la nivel local (primării, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, de cultură, servicii sociale, etc.). Temele ce au făcut obiectul misiunilor de audit public intern au fost: codul etic/deontologic/de conduită; consilier de etică; funcții sensibile. Scopul demersului a fost acela de a avea o imagine de ansamblu, cu

privire la modul în care măsurile preventive prevăzute în Anexa 3 la SNA 2016-2020 sunt implementate la nivelul instituțiilor publice.

ST SNA a elaborat documentul *Analiza rapoartelor de audit public intern privind evaluarea sistemului de prevenire a corupției, anul 2019*, document ce vizează analiza rapoartelor privind auditarea a 534 de instituții la nivel central (toate instituțiile membre ale platformei administrației publice centrale și ale platformei autorităților independente și a instituțiilor anticorupție, autorități autonome, întreprinderi publice și structuri aflate în subordonare/coordonare/sub autoritate), precum și 317 instituții la nivel local (primării de oraș/municipiu/comună, consilii județene, unități de învățământ, sanitare, culturale, etc.). Documentul face o analiză a constatărilor, recomandărilor și concluziilor echipelor de audit, cu scopul de a identifica problemele comune și soluțiile promovate de auditori, formulând concluzii cu privire la eficiența mecanismului.

Publicarea listei incidentelor de integritate și a măsurilor de remediere, alături de rezultatele evaluării SCIM și de indicatorii aferenți fiecărui standard

SGG publică anual pe site-ul propriu rapoartele privind controlul intern managerial¹⁴, iar MJ solicită tuturor instituțiilor și autorităților publice situația incidentelor de integritate, în cazul în care acestea au existat, precum și o prezentare succintă a măsurilor adoptate pentru remedierea aspectelor care au favorizat producerea incidentului.

Secretariatul General al Guvernului (SGG), prin direcția de specialitate, a elaborat în anul 2019 „Raportul privind stadiul implementării sistemelor de control intern managerial la nivelul instituțiilor publice”, în baza raportărilor primite de la ordonatorii principali de credite ai bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat sau bugetului oricărui fond special, pentru anul 2018. Precizăm că Raportul menționat anterior este disponibil pe site-ul oficial al SGG la adresa <https://sgg.gov.ro/new/rapoarte/>.

Lista incidentelor de integritate reprezintă anexă la prezentul raport și va fi publicată în format deschis pe portalul SNA, după aprobarea acestuia în cadrul platformelor de cooperare constituite în vederea monitorizării Strategiei.

3.2.2. Creșterea eficienței măsurilor preventive anticorupție prin remedierea lacunelor și a inconsistențelor legislative cu privire la consilierul de etică, protecția avertizorului în interes public și interdicțiile post-angajare (pantouflage-ul) (Obiectivul specific 2.2)

Revizuirea și completarea cadrului normativ privind consilierul de etică prin consolidarea statutului și mandatului acestuia, inclusiv prin asigurarea resurselor

Potrivit art. 597 alin. (2) lit. k) din Codul administrativ, la data intrării în vigoare a Codului Administrativ, se abrogă *Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici*, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 2 august 2007, act normativ ce reglementa anterior instituția consilierului de etică (art. 21).

Față de reglementarea anterioară, Codul administrativ cuprinde următoarele prevederi cu privire la consilierul de etică:

- În mod excepțional, în funcție de numărul de personal din cadrul autorității sau instituției publice, de complexitatea problemelor și de volumul activității specifice, pot fi desemnați doi consilieri de etică;
- Procedura de desemnare, atribuțiile și modalitatea de raportare a instituțiilor și autorităților în scopul asigurării implementării, monitorizării și controlului respectării principiilor și normelor de conduită a funcționarilor publici se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici;
- Caracterul confidențial al consilierii etice. Aceasta se desfășoară în baza unei solicitări formale adresate consilierului de etică sau la inițiativa sa atunci când din conduita funcționarului public rezultă nevoia de ameliorare a comportamentului acestuia. Consilierul de etică are obligația de a nu comunica informații cu privire la activitatea derulată decât în situația în care aspectele semnalate pot constitui o faptă penală;

¹⁴. <https://sgg.gov.ro/new/rapoarte/>

- Respectarea prevederilor legislației pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date;
- Autoritățile și instituțiile publice au obligația să asigure participarea consilierilor de etică la programele de formare și perfecționare profesională, organizate de Institutul Național de Administrație, în condițiile legii;
- Pentru informarea cetățenilor, compartimentele de relații cu publicul au obligația de a asigura publicarea principiilor și normelor de conduită pe pagina de internet și de a le afișa la sediul autorității sau instituției publice, într-un loc vizibil și accesibil publicului;
- Funcționarii publici nu pot fi sancționați sau prejudiciați în niciun fel pentru că s-au adresat consilierului de etică cu solicitarea de a primi consiliere cu privire la respectarea principiilor și normelor de conduită;
- Dobândirea calității de consilier de etică vizează deținerea unui statut temporar, atribuit cu respectarea unor condiții expres, unui funcționar public pentru o perioadă de 3 ani;
- În perioada exercitării calității de consilier de etică funcționarul public își păstrează și funcția publică deținută. Dreptul la carieră al funcționarului public este cel corespunzător funcției publice deținute;
- Fișa postului corespunzătoare funcției deținute de consilierul de etică se elaborează de către compartimentul de resurse umane și se aprobă de către conducătorul autorității sau instituției publice, prin raportare la atribuțiile stabilite în sarcina acestuia;
- Independența consilierului de etică în exercitarea atribuțiilor, în sensul că acesta își desfășoară activitatea pe baza fișei postului. În activitatea de consiliere etică acesta nu se supune subordonării ierarhice și nu primește instrucțiuni de la nicio persoană, indiferent de calitatea, funcția și nivelul ierarhic al acesteia;
- Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un funcționar public pentru a fi numit consilier de etică;
- Situațiile de incompatibilitate cu calitatea de consilier de etică și efectul intervenirii acestora (încetarea calității de consilier de etică);
- Reglementarea unor atribuții ale consilierului de etică, precum:
  - organizează sesiuni de informare a funcționarilor publici cu privire la normele de etică, modificări ale cadrului normativ în domeniul eticii și integrității sau care instituie obligații pentru autoritățile și instituțiile publice pentru respectarea drepturilor cetățenilor în relația cu administrația publică sau cu autoritatea sau instituția publică respectivă;
  - semnalează practici sau proceduri instituționale care ar putea conduce la încălcarea principiilor și normelor de conduită în activitatea funcționarilor publici;
  - analizează sesizările și reclamațiile formulate de cetățeni și de ceilalți beneficiari ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația directă cu cetățenii și formulează recomandări cu caracter general, fără a interveni în activitatea comisiilor de disciplină;
  - poate adresa în mod direct întrebări sau aplica chestionare cetățenilor și beneficiarilor direcți ai activității autorității sau instituției publice cu privire la comportamentul personalului care asigură relația cu publicul, precum și cu privire la opinia acestora despre calitatea serviciilor oferite de autoritatea sau instituția publică respectivă.
- Modul de evaluare a activității consilierului de etică;
- Cazurile de încetare a calității de consilier de etică și modalitatea în care acestea sunt constatate.

Agencia Națională a Funcționarilor Publici (ANFP) derulează proiectul „Etică - Eficiență, Transparență și Interes pentru Conduita din Administrație” - Cod SIPOCA 63, acesta fiind cofinanțat din Fondul Social European (FSE) prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA), Axa prioritară 2 - Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente, Obiectiv specific 2.2. - Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților publice.

Proiectul are drept scop dezvoltarea capacității autorităților și a instituțiilor publice de a promova valori precum cinstea, probitatea sau onestitatea, prin creșterea transparenței, a gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor etice, a eficienței aplicării instrumentelor specifice și printr-o cultură a responsabilității.

Grupul țintă al proiectului este reprezentat de consilieri de etică / potențiali consilieri de etică, utilizatori actuali ai platformei informatice pentru raportările privind respectarea normelor de conduită și situația implementării procedurilor disciplinare, demnitari, aleși locali, cetățeni, cât și funcționari publici din cadrul instituțiilor direct responsabile cu îndeplinirea activităților prevăzute de Strategia Națională Anticorupție 2016-2020, Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 și Strategia privind dezvoltarea funcției publice 2016-2020.

Proiectul presupune derularea următoarelor activități:

- elaborarea și inițierea implementării unei strategii de comunicare în legătură cu standardele etice și obligațiile privind conduita din administrație a funcționarilor publici, strategie la care contribuie și Ministerul Justiției, raportat la competențele MJ referitoare la monitorizarea și implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016-2020;
- organizarea unui număr de 16 evenimente regionale organizate pe întreg teritoriul României, câte două în fiecare regiune de dezvoltare, de tip consultare publică, având drept scop discutarea modalității în care cadrul normativ privind consilierul de etică poate fi completat în conformitate cu prevederile Codului Administrativ.

Elaborarea cadrului normativ secundar și/sau terțiar în vederea garantării protecției avertizorilor în interes public

Completarea cadrului normativ prin extinderea ariei de aplicare a interdicțiilor la migrarea angajaților din sectorul public în cel privat și reglementarea mecanismelor de control al respectării acestor interdicții, precum și a cadrului sancționator

MJ a susținut procesul de uniformizare legislativă în materia protecției avertizorului în interes public la nivelul Statelor Membre UE, participând atât prin experții detașați în cadrul Reprezentanței Permanente a României la Bruxelles, precum și prin experții din cadrul ST SNA, la negocierile Directivei recent adoptate, menționate anterior, ce au avut loc în formatul *Grupului de lucru pentru drepturi fundamentale, drepturile cetățenilor și libera circulație a persoanelor (FREMP)* din cadrul Consiliului UE, fiind înregistrate progrese importante, acest dosar fiind una dintre prioritățile PRES RO.

Totodată, având în vedere faptul că MJ a avut calitate de inițiator al procesului de elaborare și promovare a *Legii nr. 571/2004 privind protecția personalului din autoritățile publice, instituțiile publice și din alte unități care semnalează încălcări ale legii*, acesta și-a asumat sarcina transpunerii Directivei. În acest sens, la nivelul Ministerului Justiției, a fost constituit grupul de lucru pentru transpunerea *Directivei privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului UE*, potrivit Ordinului ministerului justiției nr. 118/C/2020.

În contextul susținerii transpunerii acestui act normativ, MJ a asigurat participarea la reuniunile grupului de experți vizând transpunerea Directivei privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului UE, constituit la nivelul Direcției Generale Justiție și Consumatori din cadrul Comisiei Europene (DG JUST) cu scopul de a facilita schimbul de informații și bune practici în ceea ce privește acest demers între SM.

În anul 2019 MJ a inițiat demersuri în vederea participării la activitățile Rețelei Europene de Integritate și Autorități privind Avertizorii, înființată în luna mai 2019, la Haga, la inițiativa Autorității pentru Avertizori din Țările de Jos. În acest cadru, MJ a contribuit la realizarea schimbului de bune practici în domeniul integrității în general, și al avertizorilor în interes public, în special.

În proiectul SIPOCA 62 s-a realizat activitatea ce vizează realizarea evaluării legislației privind protecția avertizorilor în interes public și migrația angajaților din sectorul public în cel privat, respectiv interdicțiile post-angajare (pantouflage), pe baza unui studiu comparat care analizează, la nivel teoretic și practic, 5 modele existente la nivel european și internațional și care conține propuneri și recomandări de îmbunătățire a cadrului legislativ și instituțional existente.

3.3. Consolidarea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sectoare și domenii de activitate prioritare (Obiectivul general 3)

3.3.1. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul public de sănătate (Obiectivul specific 3.1)

Înființarea în cadrul Ministerului Sănătății a unui mecanism de prioritizare a alocărilor bugetare și evaluare a oportunității deciziilor MS și CNAS, conform studiilor bazate pe dovezi și a unor metodologii și criterii clare de evaluare

La nivelul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (CNAS) se derulează proiectul „*Sistem Integrat de Management în Sistemul de Asigurări Sociale de Sănătate*” - cod SIPOCA 729. Obiectivul proiectului este de a dezvolta un instrument extrem de important pentru suport operațional ce optimizează procesele decizionale ale instituției, de a furniza informații pe baza cărora pot fi realizate politici publice în domeniul sănătății, precum și de a consolida capacitatea instituțională a CNAS de a comunica rapid și eficient cu instituțiile care alimentează cu date sistemul de sănătate publică prin creșterea gradului de interoperabilitate a sistemelor informaționale și informatice utilizate și standardizarea datelor.

Platforma informatică din asigurările de sănătate (PIAS) gestionată de Casa Națională de Asigurări de Sănătate cuprinde: Sistemul informatic unic integrat (SIUI), Sistemul național al cardului de asigurări sociale de sănătate (CEAS), Sistemul național de prescriere electronică (SIPE) și Sistemul dosarului electronic de sănătate al pacientului (DES).

PIAS conține un volum mare de date, fiind necesar să fie create instrumente alternative adecvate pentru obținerea unor informații de calitate și optimizarea proceselor decizionale.

Prin proiect se va asigura un sistem integrat de management, care să prelucreze datele specifice colectate de Platforma informatică din asigurările de sănătate (PIAS), să susțină realizarea de studii și evaluări precum și elaborarea de rapoarte menite să sprijine și să consolideze capacitatea administrativă a autorității, prin:

- Aplicarea sistemului de politici bazate pe dovezi în autoritățile și instituțiile publice centrale, inclusiv evaluarea ex ante a impactului, respectiv:
  - Sistem integrat de management care să susțină un proces decizional performant continuu și o planificare strategică fundamentată pe dovezi, pentru atingerea obiectivelor instituționale;
  - Elaborarea Strategiei de dezvoltare a CNAS.
- Cunoștințe și abilități ale personalului din autoritățile și instituțiile publice centrale îmbunătățite pentru susținerea măsurilor/acțiunilor din cadrul acestui obiectiv specific:
  - Implementarea unui program de instruire pentru personalul CNAS și al structurilor subordonate care să ofere sustenabilitate proiectului.

Totodată, principalele beneficii aduse de un astfel de sistem se referă (dar nu se limitează) la:

- Fundamentarea riguroasă a deciziilor de management CNAS/CJAS bazate pe înțelegerea nevoilor, reducerea riscurilor, creșterea eficienței cheltuielilor publice;
- Generarea de rapoarte personalizate în vederea efectuării analizelor de diferite tipuri sau statisticilor (Ministerul Sănătății, Institutul Național de Statistică, Institutul Național de Sănătate Publică, etc.);
- Extragerea, analizarea și arhivarea volumelor mari de date eșantionate, existente în cele patru

sisteme informatice ce compun Platforma Informatică a Asigurărilor de Sănătate;

- Instituțiile care alimentează cu date sistemul de sănătate publică vor avea la dispoziție funcționalități pentru transmiterea și validarea datelor înregistrate în format electronic care vor fi accesate prin intermediul proiectului propus;
- Îmbunătățirea acțiunilor de control cu privire la activitățile derulate de furnizorii de servicii aflați în contract cu casele de asigurări de sănătate.

Transparentizarea utilizării resurselor publice prin agregarea centralizată a datelor pe portalul transparenta.ms.ro

Continuă activitățile menționate în Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 în anul 2018, respectiv protocolul de colaborare al Ministerului Sănătății cu Agenția Națională pentru Agenda Digitală a României (ANADR), aplicarea Ordinului Ministrului Sănătății nr.1258/2016 pentru transparentizarea informațiilor cu privire la achizițiile publice și contractele ce implică utilizarea patrimoniului public la nivelul spitalelor publice, serviciilor județene de ambulanță și instituțiilor cu personalitate juridică aflate în subordinea sau în coordonarea Ministerului Sănătății și încărcarea datelor pe platforma www.monitorizarecheltuieli.ms.ro, aceeași pe care se realizează și monitorizarea cheltuielilor spitalelor publice, dar pe altă partiție, platformă dezvoltată de către Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS).

În prezent, Ministerul Sănătății are publicate pe platforma unică la nivel național, data.gov.ro, un număr de 58 seturi de date colectate atât de la nivelul instituției cât și de la nivelul unităților aflate în coordonarea sau subordinea sa.

Instituirea la nivelul MS și CNAS a unui mecanism comun de monitorizare și control al furnizorilor din sistemul de asigurări sociale de sănătate

Printre beneficiile aduse de acest sistemul integrat de management dezvoltat de CNAS în cadrul proiectului „Sistem Integrat de Management în Sistemul de Asigurări Sociale de Sănătate” - cod SIPOCA 729, se numără și îmbunătățirea acțiunilor de control cu privire la activitățile derulate de furnizorii de servicii aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate.

Astfel, prin implementarea proiectului se va asigura fundamentarea riguroasă a deciziilor de management CNAS bazate pe înțelegerea nevoilor, reducerea riscurilor și creșterea eficienței cheltuielilor publice, iar în ceea ce privește componenta de control, acesta va permite îmbunătățirea acțiunilor de control prin:

- extragerea, analizarea și arhivarea volumelor mari de date eșantionate, existente în cele patru sisteme informatice ce compun Platforma Informatică a Asigurărilor de Sănătate și
- generarea de rapoarte personalizate în vederea efectuării de analize de diferite tipuri sau statistici (Ministerul Sănătății, Institutul Național de Statistică, Institutul Național de Sănătate Publică, etc.), respectiv acțiuni de control cu privire la activitățile derulate de furnizorii de servicii aflați în contract cu casele de asigurări de sănătate.

În anul 2019, personalul din cadrul structurii de control organizată la nivelul CNAS a participat, în calitate de membru cooptat, la 4 acțiuni de control efectuate de Ministerul Sănătății la nivelul furnizorilor de servicii medicale spitalicești, acțiuni dispuse prin ordine ale Ministrului Sănătății.

Instituirea unui mecanism de trasabilitate a medicamentelor de pe piața românească

Continuă aplicarea măsurilor menționate în Raportul privind stadiul implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 în anul 2018, respectiv aplicarea a OMS nr. 886 din 31 iulie 2017 și OMS nr. 1.038 din 8 septembrie 2017 care stabilesc că fiecare distribuitor angro, importator și fabricant autorizat trebuie să raporteze pentru cantitățile livrate din fiecare medicament numele beneficiarului și țara de destinație a livrării. Aceasta deschide posibilitatea verificării trasabilității medicamentelor pe tot lanțul de distribuție, de la fabricație până la nivel de farmacie comunitară. Ministerul Sănătății și Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale au astfel posibilitatea să urmărească în timp real și să limiteze exporturile paralele directe realizate de distribuitori.

Îmbunătățirea mecanismelor de răspundere pentru manageri și ceilalți reprezentanți ai aparatului decizional din spitale

Potrivit Ordinului ministrului sănătății nr. 1384/2010, privind aprobarea modelului-cadru al contractului de management și a listei indicatorilor de performanță a activității managerului spitalului public, modificat prin Ordinul ministrului sănătății nr. 730/2018, între managerul spitalului public și Ministerul Sănătății ori ministerele sau instituțiile cu rețea sanitară proprie, după caz, se încheie un contract de management care cuprinde indicatori de performanță a activității managerului spitalului public și anume:

- indicatori de management al resurselor umane;
- indicatori de utilizare a serviciilor;
- indicatori economico-financiar;
- indicatori de calitate.

În urma evaluării continue în perioada derulării mandatului, contractul de management poate înceta înainte de termen în situația neîndeplinirii nivelului de performanță asumat de către managerul spitalului public.

Implementarea și derularea Mecanismului de Feedback al Pacientului

Continuă funcționarea mecanismului de feedback al pacienților implementat în decembrie 2016, până în prezent fiind prelucrate aproximativ 130.514 de chestionare SMS și 358.702 chestionare web.

Răspunsurile primite de la pacienți pe calea SMS sau web sunt prelucrate tot pe platforma informatică dezvoltată de Ministerul Sănătății cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale; datele sunt exportate de pe această platformă, lunar, și publicate în format deschis (excel) pe pagina MS și pot fi accesate utilizând link-ul: <http://www.ms.ro/organizare/compartimentul-de-integritate-2/#tab-id-4>.

3.3.2. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul național de educație (Obiectivul specific 3.2)

Adoptarea unui cod de etică pentru învățământul preuniversitar care să stipuleze interdicții clare, vizând practici de tipul meditațiilor acordate de către profesori elevilor de la propriile clase

În vederea coordonării și monitorizării aplicării normelor de conduită morală și profesională în activitățile de învățământ preuniversitar, Consiliul național de etică din învățământul preuniversitar a urmărit, în anul 2019, aplicarea Codului-cadru de etică al personalului didactic din învățământul preuniversitar, aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale nr. 4.831 din 30 august 2018.

Oferirea de meditații contra cost beneficiarilor direcți ai educației de la formațiunile de studiu la care cadrul didactic este încadrat reprezintă un set de norme de conduită, prevăzute în articolul 5 al Codului de etică pentru învățământul preuniversitar.

Adoptarea la nivel național a unui cadru transparent, bazat pe criterii de performanță, pentru asigurarea integrității concursurilor de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct, inspector școlar, directori ai caselor corpului didactic și directori ai unităților de învățământ preuniversitar

În anul 2019, a fost elaborat proiectul Metodologiei de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de inspector școlar din inspectoratele școlare. (În anul 2020, proiectul modificat al Metodologiei s-a aflat în dezbatere publică, postat pe site-ul Ministerului Educației și Cercetării - https://www.edu.ro/sites/default/files/_fi%C8%99iere/Minister/2020/consultari%20publice%202020/Proiect%20Metodologie_inspector%20scolari.pdf, ulterior fiind aprobat și publicat.)

Introducerea unui sistem sancționator disuasiv anti-plagiat, inclusiv prin condiționarea acordării unor beneficii de ordin financiar de evaluarea lucrării de doctorat de către CNATDCU, precum și dezvoltarea unui mecanism de avertizare și detectare timpurie a comportamentelor neconforme

În conformitate cu atribuțiile prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare, aprobat prin OMENCȘ nr. 3482/2016, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU) a evaluat în anul 2019 un număr de 1339 teze de doctorat, din care: 18 invalidate, 33 pentru care se solicită completarea dosarului, 5 care s-au invalidat a doua oară și 1044 teze - validate, pentru care s-a emis ordinul ministrului educației.

Tezele de abilitare evaluate au fost în număr de 539 din care: validate prin OMEN - 188 teze, iar pentru sesiunile CNATDCU din septembrie și octombrie s-au emis 72 de ordine de ministru privind acordarea atestatului de abilitare.

Au fost înregistrate 21 de sesizări cu propunere de retragere a titlului științific de doctor, din care pentru 11 s-a depus contestație, iar pentru 4 sesizări decizia prevede menținerea titlului de doctor.

Având în vedere procesul complex de obținere a atestatului de abilitare, respectiv două etape de evaluare: (1) numirea comisiei de specialitate pentru susținerea tezei de abilitare; (2) analizarea dosarului de abilitare, în 2018, a fost inițiat un demers referitor la realizarea procesului de abilitare în cadrul unei platforme electronice, acțiune care a continuat și în 2019.

Cu privire la evaluarea tezelor de doctorat, s-a propus stabilirea unor norme clare de analizare și evaluare a rapoartelor de similitudini, bazate pe coeficienții generați de sistemele de verificare antiplagiat, astfel încât în urma deciziilor CNATDCU, acestea să nu mai fie contestate. Întrucât Legea Educației Naționale prevede ca tezele de doctorat să fie făcute publice, în anul 2019, s-a demarat procedura privind publicarea lor.

Pentru asigurarea transparenței procesului de evaluare la nivelul învățământului superior, precum și pentru responsabilizarea instituțiilor de învățământ superior, Ministerul Educației și Cercetării, în colaborare cu ARACIS, implementează în perioada 2017- 2020, proiectul **Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate QAFIN**. Scopul proiectului îl reprezintă realizarea și punerea în aplicare a politicilor publice bazate pe dovezi, prin creșterea calității reglementărilor cu privire la evaluarea calității în învățământul superior și la clasificarea și ierarhizarea instituțiilor de învățământ superior, respectiv a programelor de studii și prin îmbunătățirea capacității administrative a MEC și ARACIS, prin adaptarea structurilor, optimizarea proceselor și pregătirea resurselor umane, folosind mecanisme transparente de consultări publice, care asigură participarea la decizie a cetățenilor și aplicarea unor standarde de calitate europene.

În cadrul proiectului, în cursul anului universitar 2018-2019 a fost elaborat proiectul de Metodologie precum și o listă de indicatori.

Introducerea unor noțiuni elementare de drept, etică și educație civică în programa școlară a disciplinelor ce vizează dezvoltarea și diversificarea competențelor sociale și civice

În anul 2019 s-a continuat aplicarea Programei pentru Educație socială pentru clasele V-VIII aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017 avându-se în vedere introducerea noțiunilor axate pe dezvoltarea competențelor sociale (Gândire critică și drepturile copilului - clasa a V-a, Educație interculturală - clasa a VI-a, Educație pentru cetățenie democratică - clasa a VII-a, Educație economico-financiară - clasa a VIII-a).

S-au continuat activitățile de educație juridică în școli, în perioada 25-29 martie 2019, în cadrul cărora voluntarii judecători, procurori, avocați, notari, executori judecătorești, consilieri juridici și mediatori cu studii juridice au fost prezenți în școli pentru prezentarea temelor de educație juridică de interes atât pentru elevi, cât și pentru cadrele didactice, printre care enumerăm: drepturile copilului, familia și violența în familie, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, faptele mele și consecințele acestora, răspunderea penală, comunicarea și spațiul public virtual, aspecte generale privind cadrul juridic național, european și internațional, fenomenul bullying, sistemul judiciar din România, dreptul la muncă și voluntariatul, traficul de ființe umane, consumul de droguri, implicarea în procesul judiciar, medierea ca formă alternativă de soluționare a conflictelor.

Înființarea de programe de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate, organizate în facultăți care dețin expertiză în domeniul eticii organizaționale

Exemplele de bună practică și experiențele dobândite prin organizarea programelor de pregătire universitară și postuniversitară pe teme de etică și integritate (ex. masterul *Integritate publică și politici anticorupție* organizat de Școala Națională de Studii Politice și Administrative) sunt susținute de către MEC și generalizate din anul 2018, prin Ordinul nr. 3131 privind includerea în planurile de învățământ, pentru toate instituțiile de învățământ superior din sistemul național, a cursurilor de etică și integritate academică. Astfel, în anul 2019, în acord cu orientările Strategiei Naționale anticorupție pe perioada 2016-2020 și Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, acest tip de curs cu durata de minimum 14 ore, s-a regăsit în cadrul studiilor universitare de masterat și doctorat.

Monitorizarea video și audio a concursurilor și examenelor naționale organizate în sistemul educațional

Supravegherea audio - video s-a realizat pe perioada desfășurării probelor și activităților specifice concursului național pentru ocuparea funcțiilor vacante de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar, sesiunea ianuarie-februarie 2019 (conform Procedurii operaționale nr. 58/2019 elaborată de MEC). Concursul s-a desfășurat în baza dispozițiilor art. 96, alin. 10 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, conform prevederilor Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar, aprobată prin OMEN nr. 3969/2017, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea tuturor criteriilor de transparență. Nu au fost înregistrate contestații. Candidatul pentru funcția de director la Liceul Teologic Romano Catolic "Il. Rákóczi Ferenc" din municipiul Târgu Mureș a fost declarat "Admis", iar cel pentru funcția de director la Liceul Teologic Ortodox "Sfântul Antim Ivireanul" din municipiul Timișoara, a fost "Respins".

Constituirea centrelor de evaluare a lucrărilor de bacalaureat și evaluarea națională de la clasa a opta în județe limitrofe celor în care s-a desfășurat examenul și desemnarea aleatorie a județelor pentru care se realizează evaluarea, ulterior finalizării fiecărei probe

Potrivit *Metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat*, lucrările se corectează în centre de evaluare din alte județe decât cele în care candidații au susținut probele.

Au fost eliminați pentru fraudă sau tentativă de fraudă 84 de candidați în prima sesiune, respectiv 70 în sesiunea a doua, acești candidați neputându-se prezenta la următoarele două sesiuni ale Bacalaureatului.

Publicarea standardizată a informațiilor privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, sponsorizările, precum și activitatea academică de la nivelul unităților sistemului de învățământ de stat/instituțiilor de învățământ superior

Universitățile au obligația de a publica pe propriul site informații publice privind veniturile, cheltuielile, achizițiile publice, precum și rapoartele privind activitatea de cercetare, academică și financiară, profilul google academic ale cadrelor didactice.

Rapoartele semestriale și anuale de activitate ale unităților de învățământ preuniversitar, precum și raportul general privind starea și calitatea învățământului din unitatea de învățământ sunt, în general, făcute publice pe site-ul unităților de învățământ sau, în lipsa acestuia, prin orice altă formă și prin transmiterea unui exemplar către comitetul reprezentativ al părinților și asociația de părinți, acolo unde există. Inspectoratele școlare județene au în responsabilitate verificarea asigurării transparenței decizionale, atât în propria instituție, cât și în cadrul unităților de învățământ subordonate.

3.3.3. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în activitatea membrilor Parlamentului (Obiectivul specific 3.3)

Dezvoltarea unui cod de conduită pentru membrii Parlamentului și (ii) asigurarea existenței unui mecanism de respectare a acestuia atunci când este necesar (măsură restantă SNA 2012-2015 și recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 25)

Parlamentul României a adoptat Hotărârea nr. 77/11 octombrie 2017 privind Codul de conduită al deputaților și senatorilor, care reglementează normele și principiile de conduită parlamentară în

exercitarea mandatului încredințat. Astfel, Codul de conduită vizează aspecte precum: independența, obiectivitatea, responsabilitatea, probitatea, conduita, informarea cetățenilor, regimul declarațiilor etc.

În Raportul Interimar de Conformitate privind România, aferent rundeii a patra de evaluare a GRECO, organismul anticorupție al Consiliului Europei a salutat adoptarea codului de conduită pentru membrii Parlamentului. Cu toate acestea, GRECO a subliniat contradicțiile dintre articolul 9 (Procedura de soluționare a sesizărilor) și articolul 10 (Sanctiuni) din codul de conduită și a considerat că aceste contradicții pot submina eficacitatea aplicării în practică a actului normativ menționat. GRECO a solicitat, astfel, autorităților să adopte o abordare mai hotărâtă în vederea implementării părții a doua a acestei recomandări.

Analizarea și îmbunătățirea sistemului de imunități al parlamentarilor în exercițiu, inclusiv al acelor care sunt și actuali sau foști membri ai Guvernului, inclusiv prin reglementarea unor criterii clare și obiective privind deciziile de ridicare a imunității și prin renunțarea la necesitatea ca organele de urmărire penală să înainteze întregul dosar (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 61 - Recomandarea vizează cererile de încuviințare a percheziției, reținerii sau arestării preventive, precum și pe cele de începere a urmăririi penale.)

Prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 23/2019 a fost modificat Regulamentul Camerei Deputaților aprobat prin Hotărârea nr. 8/1994, cu modificările ulterioare.

Cu privire la deputați, Regulamentul Camerei Deputaților prevede expres faptul că deputații pot fi urmăriți și trimiși în judecată penală pentru fapte care nu au legătură cu voturile sau cu opiniile politice exprimate în exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fără încuviințarea Camerei Deputaților, după ascultarea lor.

Cererea de reținere, arestare sau percheziție a deputatului se adresează de către ministrul justiției președintelui Camerei Deputaților, pentru a fi supusă aprobării plenului Camerei. Președintele Camerei Deputaților aduce de îndată cererea la cunoștința Biroului permanent, care o trimite Comisiei juridice, de disciplină și imunități, pentru a întocmi un raport în termen de cel mult 3 zile.

Raportul va cuprinde toate argumentele, atât în favoarea aprobării cererii, cât și pe cele împotriva aprobării acesteia. Toate argumentele vor fi raportate la îndeplinirea criteriilor și liniilor directoare pentru ridicarea imunității parlamentare cuprinse în capitolul V din «Raportul Comisiei de la Veneția privind scopul și ridicarea imunității parlamentare CDL-AD (2014)011». Raportul comisiei se aprobă prin votul secret al majorității membrilor prezenți. Proiectul de hotărâre privind aprobarea cererii ministrului justiției se supune spre dezbateră și adoptare plenului Camerei Deputaților, în termen de 5 zile de la depunerea raportului.

Prin Hotărârea nr. 23/2019 au fost aduse modificări și în cazul procedurii privind cererea de urmărire penală a membrilor sau foștilor membri ai Guvernului care sunt și deputați. Astfel, Camera Deputaților are dreptul să ceară urmărirea penală a oricărui membru al Guvernului. Dezbateră cererii se poate face pe baza raportului întocmit de o comisie de anchetă sau pe baza unui raport întocmit de o comisie permanentă.

În cazul în care președintele Camerei Deputaților primește o solicitare a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, adresată Camerei Deputaților, pentru ca aceasta să ceară urmărirea penală a unui membru al Guvernului care este și deputat, respectiva solicitare este adusă la cunoștința Biroului permanent al Camerei Deputaților, de îndată. Biroul permanent al Camerei Deputaților are obligația să ceară Comisiei juridice, de disciplină și imunități să prezinte un raport.

Raportul va cuprinde toate argumentele, atât în favoarea aprobării cererii, cât și pe cele împotriva aprobării acesteia. Toate argumentele vor fi raportate la îndeplinirea criteriilor și liniilor directoare pentru ridicarea imunității parlamentare cuprinse în capitolul V din «Raportul Comisiei de la Veneția privind scopul și ridicarea imunității parlamentare CDL-AD (2014)011». Raportul comisiei se aprobă prin votul secret al majorității membrilor prezenți.

Rapoartele cu privire la cererea de urmărire penală se prezintă și se dezbate în plenul Camerei Deputaților în cel mult 5 zile de la depunerea lor la Biroul permanent. Proiectul de hotărâre privind cererea de urmărire penală, întocmit de Comisia juridică, de disciplină și imunități, se adoptă cu votul majorității

deputaților prezenți.

În cadrul Reuniunii Plenare din iunie 2019, Grupul de State împotriva Corupției (GRECO) a salutat modificarea Regulamentului Camerei Deputaților, apreciind că aceasta este o soluție aplicabilă și în cazul Senatului.

3.3.4. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în sistemul judiciar (Obiectivul specific 3.4)

Aprobarea și implementarea unui plan multianual de acțiune pentru promovarea integrității în sistemul judiciar prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 161/26.02.2018 a fost aprobat Planul de integritate pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție 2016-2020 la nivelul autorității judecătorești, care ulterior a fost modificat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 941/11.10.2018.

Creșterea eforturilor de formare și conștientizare cu privire la integritate și componentele preventive ale politicilor anticorupție, inclusiv pentru judecătorii și procurorii în funcție (recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 119)

Institutul Național al Magistraturii are, alături de Consiliul Superior al Magistraturii, responsabilitatea creșterii eforturilor de formare și conștientizare cu privire la integritate și componentele preventive ale politicilor anticorupție. Astfel, în 2019 au fost organizate 16 activități de formare profesională continuă pentru 335 de judecători și procurori în domeniul eticii și deontologiei judiciare care pot fi raportate la acest indicator, după cum urmează:

- 2 activități de formare continuă centralizată în domeniul Etică și deontologie profesională;
- 1 școală de vară cu tema „Etică și deontologie”, cu durata de 5 zile, deschisă participării procurorilor, judecătorilor, auditorilor de justiție și magistraților străini, activitate inclusă în Catalogul EJTN;
- 13 activități de formare în domeniul Etică și deontologie profesională, realizate în cooperare cu formarea continuă descentralizată;

De asemenea, în cadrul programului dedicat magistraților numiți în condițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, a fost asigurată formarea în domeniul eticii și deontologiei judiciare.

În cadrul formării inițiale a fost asigurată formarea a 398 de auditori de justiție în cadrul disciplinei etică și organizare judiciară, după cum urmează:

- pentru auditorii de anul I, 22 ore de formare tip seminar alocate disciplinei etică și organizare judiciară;
- activități suplimentare de formare având o componentă de etică și deontologie profesională, respectiv: 30 de ore de procese simulate organizate în cadrul disciplinelor drept civil/drept procesual civil (2), drept penal/drept procesual penal (2), dreptul familiei (1), activități care au abordat inclusiv aspecte de etică și deontologie profesională;
- 23 auditori de justiție au fost implicați în desfășurarea unor activități de formare de tip proces simulat organizate în contextul colaborării profesionale între Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri, în domeniul deontologiei profesionale. Acestea au vizat comportamentul profesional în cadrul echipei magistrat-grefier, fiind derulate sub coordonarea unor formatori ai INM și SNG. Obiectivul specific al exercițiilor practice l-a constituit exersarea abilităților de comunicare și relaționare în context profesional;
- cursurile susținute pentru auditorii de justiție din anul I de formare la disciplina Științe socio-umane au vizat și aspecte de etică și deontologie profesională: „Rolul magistraților în problematica diversității culturale” și „Managementul eficient al stresului profesional”;
- 10 auditori de justiție au participat în perioada 1-5 iulie 2019 la Școala de vară cu tema „Etică și deontologie”;
- activități incluse în cadrul programului de schimb de experiență AIAKOS 2019 (31 de auditori de justiție au beneficiat de acest program).

3.3.5. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (Obiectivul specific 3.5)

Organizarea periodică de către AEP a unor sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) organizează evenimente și sesiuni de formare pentru reprezentanții partidelor politice (în special a mandatarilor financiari ai competitorilor electorali). În anul 2019 au fost organizate 2 sesiuni de instruire a mandatarilor financiari coordonatori, cu ocazia alegerilor reprezentanților României în Parlamentul European și a Președintelui României, reunind 25 de participanți la prima și 17 la a doua. De asemenea, au fost elaborate și distribuite reprezentanților partidelor politice, mandatarilor financiari și personalului AEP *Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerea membrilor din România în Parlamentul European din 26 Mai 2019* și *Ghidul finanțării campaniei electorale la alegerile pentru Președintele României din anul 2019*.

De asemenea, în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, AEP derulează proiectul *ARGUS - integritate, etică, transparență, anticorupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale*, care urmărește, printre altele, creșterea gradului de înțelegere a standardelor în materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale și promovarea bunelor practici în materie.

Proiectul are ca obiectiv principal creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul AEP Obiectivele specifice ale proiectului vizează:

- Îmbunătățirea capacității administrative a AEP prin transparență, vizând prevenirea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;
- Creșterea capacității AEP de asigurare a eticii și integrității la nivelul instituției promovând norme unitare și proceduri actualizate în domeniul controlului și managementului riscurilor și vulnerabilităților instituționale;
- Dezvoltarea competențelor necesare personalului din AEP în vederea identificării riscurilor și vulnerabilităților interne și a exercitării funcției de control cu respectarea standardelor legale de integritate.

Principalele activități întreprinse în anul 2019 în vederea implementării proiectului au constat în:

- Organizarea cursului „Expert prevenirea și combaterea corupției”, în luna iunie 2019, la care au participat 174 de angajați ai AEP, curs de formare profesională care a avut ca finalitate obținerea unor certificate de competență profesională având codificarea COR 261920 - *Expert prevenirea și combaterea corupției*;
- Organizarea atelierelor de lucru cu tema „Aspecte economico-financiare relevante în activitatea de control a partidelor politice” - la atelierelor de lucru au participat 174 de angajați ai AEP și lectori din cadrul Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România, Agenției Naționale de Administrare Fiscală și Camerei Auditorilor Financiari din România. Scopul atelierelor a fost facilitarea cadrului în care lectorii invitați au prezentat aspecte financiar-contabile relevante activităților de control a finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale desfășurate de către personalul AEP.
- Organizarea cursului „Control intern managerial”, - 24 de angajați ai AEP au participat, în perioada octombrie-noiembrie, la un curs de formare profesională care a avut ca finalitate obținerea unui certificat având codificarea COR 325708.
- Organizarea unor vizite externe la instituții relevante - în vederea identificării unor bune practici în domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, specialiști din cadrul AEP au efectuat vizite de lucru la instituții relevante din Olanda (martie 2019) și Ungaria (mai 2019). Bunele practici identificate au fost integrate în ghidul specific Activității III a proiectului.

- Realizarea *Ghidului de bune practici privind finanțarea partidelor politice* - Ghidul ilustrează standardele internaționale și regionale, precum și exemple relevante de bune practici în domeniu, constituind un material esențial pentru actorii relevanți implicați în procesul de elaborare a actelor normative și administrative, persoanele cu atribuții de control specific, precum și mandatarii financiari și trezorerii formațiunilor politice și ai competitorilor electorali, după caz.
- Îmbunătățirea mecanismelor și procedurilor instituționale proprii în materie de etică și integritate. Activitatea a avut ca scop elaborarea unor variante actualizate ale unor proceduri operaționale aferente activității Departamentului de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale din cadrul AEP. Responsabili pentru elaborarea procedurilor au fost experții externi cooptați de Autoritate în acest sens, cu sprijinul experților interni din cadrul departamentului specializat. Experții externi au realizat analize ale procedurilor aflate în vigoare și au emis un set de recomandări pentru actualizarea și îmbunătățirea acestora, în conformitate cu prevederile aplicabile la momentul elaborării lor, urmărind eficientizarea și consolidarea activităților de control. De asemenea, activitatea V din cadrul Proiectului Argus a vizat și elaborarea de către experți externi cooptați în acest sens a unui raport privind stadiul actual al implementării standardelor de control intern managerial, a unui set de recomandări privind actualizarea registrului riscurilor de la nivelul instituției, precum și formalizarea registrului riscurilor de corupție elaborat conform Hotărârii Guvernului nr. 599/2018.

Asigurarea publicității surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a cheltuielilor aferente (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Acest obiectiv este realizat prin raportările furnizate Autorității Electorale Permanente (AEP) de fiecare partid politic (33 de raportări în anul 2016, 43 în anul 2017, 31 în anul 2018 și 44 în anul 2019). Raportările pot fi consultate pe site-ul oficial al Autorității accesând adresa <https://finantarepartide.ro/>.

Datele cantitative privind misiunile de control al surselor de finanțare a activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sancțiunile aplicate sunt prevăzute în rapoartele de activitate ale instituției. În anul 2016 au fost aplicate 1300 de sancțiuni pentru încălcarea legislației în materia finanțării partidelor politice sau a campaniilor electorale.

În anul 2019 au fost înregistrate 267 de sesizări, petiții și solicitări puncte de vedere. De asemenea, au fost întocmite 236 de procese-verbale de constatare a neregulilor. Astfel, au fost acordate amenzi în cuantum total de 1.285.000 de lei și s-au confiscat sume în cuantum total de 3.120.632,42 de lei. Sancțiunile au vizat 161 de partide politice, 7 mandatarii financiari, 3 societăți comerciale și 13 candidați independenți. Situația detaliată a sancțiunilor va fi disponibilă în Raportul privind activitatea desfășurată de către Departamentul de control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale în anul 2019, urmând a fi publicată până la data de 30 aprilie 2020 la adresa www.finantarepartide.ro.

Dezvoltarea și utilizarea programelor informatice pentru eliminarea votului multiplu și a votului exprimat fără drept

Autoritatea Electorală Permanentă a continuat cooperarea cu Serviciul de Telecomunicații Speciale (STS) în vederea dezvoltării Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal (SIMPV), pus în practică pentru prima dată la alegerile din anul 2016, precum și a altor aplicații informatice folosite la procesul electoral. Prin Legea nr. 148/2019 pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală SIMPV este operaționalizat pentru toate tipurile de alegeri și referendumuri. În acest context, a fost actualizată și legislația secundară specifică prin adoptarea Hotărârii AEP nr. 36/2019 privind aprobarea Normelor metodologice privind funcționarea Sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal, selecția, desemnarea și atribuțiile operatorilor de calculator ai birourilor electorale ale secțiilor de votare, verificarea corelațiilor din procesele-verbale de consemnare a rezultatelor votării, precum și condițiile de înregistrare video-audio a operațiunilor efectuate de către membrii birourilor electorale ale secțiilor de votare pentru numărarea voturilor.

În conformitate cu datele furnizate de STS, numărul de semnalări ale aplicației ADV privind alegători care s-au prezentat la secția de votare și figurau ca deja înscriși în SIMPV se află în scădere, fiind consemnate următoarele valori:

Scrutin	Nr. de semnalări
Alegeri locale(2016)	35.373
Alegeri parlamentare (2016)	240.496
Alegeri europarlamentare (2019)	163.005
Alegeri prezidențiale (2019) - Turul I	37.123
Alegeri prezidențiale (2019) - Turul II	26.326

Asigurarea resurselor necesare pentru o selecție competitivă a oficialilor electorali și dezvoltarea unui modul de pregătire specializată pentru aceștia

Acest obiectiv vizează activitatea și statutul juridic al experților electorali și al operatorilor de calculator. Corpul experților electorali reprezintă evidența permanentă a persoanelor care au vocația de a deveni președinți ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și din străinătate sau locțiitori ai acestora, înființată, gestionată și actualizată de AEP. Operatorii de calculator sunt persoanele desemnate pentru a opera terminalele informatice specifice SIMPV la nivelul birourilor electorale ale secțiilor de votare.

Condițiile de admitere a persoanelor în Corpul experților electorali sau în evidențele operatorilor de calculator sunt reglementate, în principal, prin Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea AEP, cu modificările și completările ulterioare, Hotărârea AEP nr. 11/2015, cu modificările și completările ulterioare, precum și Hotărârea AEP nr. 36/2019, fiind asigurate profesionalismul, imparțialitatea și integritatea experților electorali și a operatorilor de calculator.

AEP monitorizează în mod permanent îndeplinirea acestor condiții, precum și situațiile în care oficialii electorali au fost sancționați contravențional sau penal în legătură cu un proces electoral, însă furnizarea de informații inexacte, incomplete sau cu întârziere de instituțiile care le dețin reprezintă un risc pentru evaluarea respectării cerințelor de integritate. Autoritatea a primit în anul 2019 un număr de 34 comunicări referitoare la fapte de natură penală săvârșite de către 35 persoane care aveau calitatea de expert electoral, dintre acestea una reprezentând infracțiune electorală propriu-zis, precum și 55 de comunicări referitoare la fapte de natură contravențională săvârșite de către 166 de persoane. Prin emiterea hotărârilor de guvern pentru aprobarea bugetelor privind necesarul de cheltuieli pentru pregătirea, organizarea și desfășurarea alegerilor și a referendumurilor s-au asigurat resursele financiare adecvate pentru plata indemnizațiilor oficialilor electorali, cuantumul total al indemnizației încasate crescând în mod constant.

Cu privire la evoluția cantitativă a deciziilor de admitere în Corpul experților electorali, AEP a emis, în anul 2019, 33 decizii de admitere pentru un număr total de 9.588 de persoane (1.361 de persoane admise pe bază de aviz favorabil și 8.227 de persoane admise în urma promovării examenului de admitere). Referitor la selecția operatorilor de calculator, în anul 2019, evidențele au fost actualizate prin selectarea unui număr de 16.904 persoane.

Pentru persoanele care au ocupat funcția de președinte al unui birou electoral al unei secții de votare sau de locțiitor al acestuia, s-au organizat, la nivel național, un număr total de 166 de instruiți în anul 2016, 32 de instruiți în anul 2017, 136 de instruiți în anul 2018 și 331 de instruiți în anul 2019. Pentru operatorii de calculator s-au organizat, la nivel național, un număr total de 2.875 de instruiți în anul 2016, 75 de instruiți în anul 2017, 69 de instruiți în anul 2018 și 1.089 de instruiți în anul 2019.

De asemenea, în anul 2019 au fost organizate 4 instruiți ale președinților birourilor electorale din străinătate sau pentru votul prin corespondență și a locțiitorilor acestora, un seminar de instruire a

persoanelor desemnate în cadrul birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate la alegerile pentru Președintele României, precum și o instruire cu 120 de persoane din cadrul Ministerului Afacerilor Externe în vederea participării la organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României. Cu toate acestea, la alegerile membrilor din România în Parlamentul European din anul 2019 s-au adoptat 2.625 de decizii privind modificarea proceselor-verbale de consemnare a rezultatului votării întocmite de birourile electorale ale secțiilor de votare. La aceste valori se adaugă numărul deciziilor întocmite la nivelul birourilor electorale județene sau ale unui sector al municipiului București care nu au furnizat informații în acest sens. Pentru alegerile din anul 2019, situația de la nivelul fiecărei secții de votare este disponibilă public și poate fi consultată la adresele <https://prezenta.bec.ro/europarlamentare26052019/romania-precincts> și <https://prezenta.bec.ro/prezidentiale24112019/>.

Cu ocazia alegerilor din anul 2019, Autoritatea a elaborat, publicat și distribuit următoarele materiale informative: (1) *Ghidul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate pe teritoriul României*, (2) *Instrucțiuni privind exercitarea dreptului de vot prin corespondență la alegerile pentru Președintele României din anul 2019* (au fost transmise Companiei Naționale Poșta Română S.A. în vederea multiplicării și inserării în plicurile ce conțin documentele necesare exercitării dreptului de vot prin corespondență), (3) *Ghidul alegătorului din străinătate 2019*, (4) *Ghidul birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate în străinătate*, (5) *Ghidul birourilor electorale pentru votul prin corespondență*, (6) *Clipul de informare a alegătorilor care votează la secția de votare din străinătate*, (7) *Clipul de informare a alegătorilor care votează prin corespondență*.

A fost constatată o scădere a numărului proceselor-verbale privind consemnarea rezultatelor alegerilor întocmite eronat, fiind adoptate 3.447 de decizii de modificare a acestora la alegerile europarlamentare din anul 2019, 2.611 de decizii cu ocazia primului tur al alegerilor prezidențiale din anul 2019, respectiv 975 cu ocazia celui de-al doilea tur.

În anul 2019, AEP a emis 54 de decizii prin care a constatat încetarea calității de expert electoral sau a exclus din corp 3.985 de persoane, ca urmare a decesului (113 persoane), retragerii voluntare (3.706 persoane), sau ca urmare a săvârșirii de contravenții privind alegerile sau referendumurile (166 de persoane).

În anul 2018 a fost implementat un modul de examinare online a experților electorali, disponibil pe platforma e-Academie a Ministerului Comunicațiilor și Societății Informaționale. În anul 2019 numărul persoanelor evaluate prin intermediul modului a fost de 2.209. De asemenea, prin intermediul platformei *Ilias*, în anul 2019 au promovat examinarea specifică în vederea admiterii în evidențele operatorilor de calculator 8.000 de persoane. Cu sprijinul STS, în anul 2019 au avut loc 80 de sesiuni de instruire online a membrilor-operatori ai birourilor electorale ale secțiilor de votare din străinătate.

Publicarea în format deschis a datelor legate de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

În anul 2019, au fost publicate pe site-ul AEP, la adresa www.finantarepartide.ro, următoarele documente:

- *Raportul detaliat privind veniturile și cheltuielile realizate în anul 2019;*
- *Raportul detaliat privind cuantumul datoriilor înregistrate în anul 2019 de partidele și formațiunile politice;*
- *Raportul detaliat privind lista sancțiunilor aplicate partidelor și formațiunilor politice în anul 2019;*
- *Raportul detaliat privind sumele din cererile de rambursare pentru campaniile electorale din anul 2019;*
- *Raportul detaliat privind sumele rambursate aferente cheltuielilor electorale din anul 2019;*
- *Raportul detaliat privind sumele obținute din subvenții și modul de cheltuire a acestora, aferent anului 2019.*

3.3.6. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în domeniul achizițiilor publice (Obiectivul specific 3.6)

Organizarea periodică de cursuri de formare profesională multidisciplinară pentru promovarea bunelor practici naționale și internaționale în materia achizițiilor publice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Prin intermediul proiectului SIPOCA 45, în cadrul căruia ANAP are calitate de beneficiar, a fost dezvoltat Ghidul online al achizițiilor publice (www.achizitiipublice.gov.ro), care oferă suport operațional tuturor actorilor implicați în sistemul național al achizițiilor publice (ca măsură impusă de *Strategia Națională în domeniul achizițiilor publice - SNAP*, adoptată în vederea îndeplinirii condiționalității ex-ante G4). Ghidul oferă informații care acoperă toate procesele unei proceduri de achiziție publică, realizată de către orice autoritate contractantă, pe întreg parcursul de derulare a tuturor activităților, mai precis de la momentul identificării unei nevoi până la analiza gradului de realizare a indicatorilor de performanță asociați achizițiilor și oferirea datelor și informațiilor cu privire la rezultatele obținute și identificarea măsurilor de îmbunătățire a proceselor de achiziții publice.

Pentru a consolida progresul înregistrat ca urmare a acțiunilor finanțate prin proiectul “Creșterea capacității administrative a ANAP și a instituțiilor publice responsabile pentru implementarea Strategiei Naționale în domeniul achizițiilor publice (SNAP)” și pentru a răspunde obiectivului de profesionalizare a personalului implicat în domeniul achizițiilor publice, conform celor descrise în SNAP, în cadrul fișei de proiect depusă la AM POCA la data de 14 decembrie 2018, au fost incluse următoarele subactivități:

- revizuirea standardului ocupațional „expert achiziții publice” cod COR: 241940 (cod COR 214946 începând cu 8 august 2011), elaborarea cadrului de competențe pentru funcțiile publice de consilier achiziții publice și de consilier sistem achiziții publice;
- un program de formare specializată pentru 3.490 de persoane cu atribuții în domeniul achizițiilor publice și un program de perfecționare pentru 350 de persoane din cadrul ANAP, 160 de aleși locali (decidenți politici) și 100 de persoane responsabile cu verificarea internă. Având în vedere competențele legale ale INA, care își exercită atribuțiile în domeniul formării și perfecționării profesionale a personalului din administrația publică, activitățile referitoare la formare vor fi realizate în parteneriat cu acesta. Dintre cele minim 4.100 de persoane instruite, minim 3.600 de persoane din autoritățile și instituțiile publice vor fi certificate la încetarea calității de participant la formare.

Astfel, se va continua sprijinirea autorităților contractante și a personalului implicat în domeniul achizițiilor publice, răspunzându-se și la „Recomandarea privind profesionalizarea în domeniul achizițiilor publice”, lansată de Comisia Europeană, prin care se face apel la necesitatea asigurării de către Statele Membre a cadrului strategic pentru dezvoltarea competențelor și cunoștințelor personalului cu atribuții în derularea achizițiilor publice.

Analizarea practicii judiciare în materie de achiziții publice și evaziune fiscală, analiză utilă pentru unificarea practicii, inclusiv prin promovarea recursurilor în interesul legii (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Reprezentanții MJ împreună cu cei ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (PÎCCJ) au efectuat, în cursul anului 2018, o analiză a hotărârilor pronunțate de instanțele de judecată în perioada 2014 - 2018, ce au avut ca obiect infracțiunile de evaziune fiscală, în vederea identificării eventualelor situații de practică neunitară. În acest context au fost analizate aproximativ 330 de hotărâri. Pe baza analizei, în cursul anului 2019 au fost identificate cazuri de practică neunitară, urmând a fi întreprinse demersurile necesare pentru stabilirea oportunității inițierii unei propuneri de promovare a unui recurs în interesul legii.

3.3.7. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în mediul de afaceri (Obiectivul specific 3.7)

Continuarea demersurilor României de a deveni membru cu drepturi depline al OCDE și al grupurilor de lucru relevante ale organizației, și, în special, în Grupul de lucru Anti-mită. Aceasta presupune,

de asemenea, aderarea la Convenția OCDE și punerea în aplicare a acesteia (Angajament Summit Londra)

În anul 2019, MJ a demarat procedura de aprobare a plății contribuției pentru proiectul comun de asistență tehnică pe anti-mită dintre Secretariatul OCDE și MJ. În vederea finanțării participării României, prin MJ, într-un proiect de asistență tehnică privind conformitatea legislației naționale cu prevederile Convenției OCDE privind combaterea mituirii funcționarilor publici în cadrul activităților comerciale internaționale, precizăm că MJ a plătit o contribuție financiară voluntară în data de 26.08.2019.

Derularea proiectului se va realiza în perioada 2019-2020.

La propunerea secretarului general al OCDE, Angel Gurría, au fost demarate 2 noi proiecte:

Studiul economic (Economic review) - realizat prin Comisia Națională de Strategie și Prognoză (pentru realizarea proiectului Economic Review și plata studiului către OCDE, Guvernul a adoptat un memorandum) și *Studiul privind corelarea planificării politicilor de finanțare pentru sprijinirea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă* (s-a demarat redactarea principalelor linii de acțiuni ale proiectului) - realizat de către SGG prin Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă.

Totodată, este în curs de demarare/planificare proiectul predefinit „Dezvoltarea capacităților în domeniul guvernării publice - o abordare coordonată a Centrului Guvernului României” proiect implementat în parteneriat cu SGG, finanțat prin Mecanismele Financiare SEE și Norvegian 2014-2021, în colaborare cu OCDE. Proiectul predefinit ce urmează a fi implementat de către SGG și MJ în parteneriat cu OCDE, vizează realizarea unei analize la nivelul administrației publice centrale din România (componenta analitică), precum și derularea ulterioară de activități care să întărească capacitatea acesteia într-un mod sustenabil (componenta de implementare și evaluare).

România este în prezent asociat/membru, participant sau invitat la peste 43 formate și structuri de lucru ale OCDE. În vederea pregătirii aderării la OCDE țara noastră a aderat totodată la 35 de instrumente juridice ale OCDE (declarații sau recomandări) și a solicitat aderarea la încă 19 instrumente juridice, printre care cele mai importante sunt: OECD Principles of Corporate Governance; OECD Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises; Code of Liberalisation of Capital Movements; Code of Liberalisation of Current Invisible Operations; Recommendation of the OECD Council on Good Statistical Practice; Recommendation of the OECD Council on Principles for Internet Policy Making.

Identificarea, descurajarea și sancționarea înțelegerilor anticoncurențiale (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În anul 2019, prin Ordin al Președintelui Consiliului Concurenței au fost deschise 9 investigații privind posibile încălcări ale Legii concurenței și au fost finalizate 14 dintr-un număr total de 46 de investigații în derulare. Investigațiile finalizate aveau ca obiect: carteli, abuz de poziție dominantă, acțiuni anticoncurențiale ale administrației publice, unele dintre ele având obiect multiplu.

În cursul anului 2019 au fost deschise 2 noi anchete sectoriale și finalizate 5. Anchetele sectoriale finalizate aveau ca obiect: serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și iluminat public, sectorul cimentului, precum și comercializarea sării pentru dezăpezire și comercializarea cu amănuntul a carburanților auto.

De asemenea, în anul 2019 au fost 45 de cazuri soluționate în temeiul *Legii nr. 11/1991 privind combaterea concurenței neloiale*, cu modificările și completările ulterioare (din care 5 cercetări aprofundate finalizate).

Organizarea de consultări publice periodice între reprezentanții sectorului public și mediul de afaceri cu privire la agenda națională anticorupție și politicile publice cu impact asupra activității economice (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În aprilie și decembrie 2019, MJ, prin Secretariatul tehnic al SNA, a organizat două reuniuni ale platformei de cooperare a mediului de afaceri.

MJ și Camera de Comerț Americană în România (AmCham) au continuat proiectul privind consolidarea integrității în întreprinderile publice (prezentarea și diseminarea de către organizatori a instrumentelor proprii dezvoltate, precum metodologia standard de evaluare a riscurilor de corupție și metodologia de evaluare a incidentelor de integritate, *Codul de guvernare corporativă - 2010*, *Principiile anticorupție - 2012*, *Ghidul de investiții în comunitate - 2015*, *Ghidul de evaluare a integrității partenerilor de*

afaceri - 2016, Ghidul privind conflictele de interese - 2017).

În aprilie și noiembrie 2019, au fost organizate două sesiuni de formare a formatorilor, la care au participat reprezentanți ai întreprinderilor publice subordonate, coordonate sau aflate sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice și Ministerului Economiei. Temele abordate au fost: conformitatea, etica în afaceri, conflictele de interese, mita, stimulentele, ospitalitatea, intermedierea și lobby-ul. În urma discuțiilor purtate, a fost dezvoltat documentul intitulat „Promovarea unei culturi de integritate în cadrul întreprinderilor publice”, ce prezintă aspecte de ordin procedural referitoare la: respectarea obligațiilor stabilite de SNA 2016-2020 în sarcina întreprinderilor publice; promovarea unei politici interne de integritate la nivel organizațional. Documentul urmează a fi finalizat cu participanții la acest demers ce va continua și în anul 2020.

Publicarea în format deschis a indicatorilor economici și de performanță (inclusiv a bugetelor și subvențiilor primite de la autorități publice) pentru întreprinderile la care statul este acționar, atât prin structuri ale administrației publice centrale, cât și locale

Pe site-ul data.gov.ro sunt publicați principalii indicatori economico-financiar, realizați de operatorii economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici/majoritari sau dețin direct/indirect o participație majoritară (<https://data.gov.ro/dataset?q=indicatori+economici+de+performan%C5%A3%C4%83>).

3.3.8. Creșterea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție în administrația publică locală (Obiectivul specific 3.8)

Monitorizarea acestui obiectiv din SNA este în sarcina Ministerului Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, care centralizează contribuțiile primite din partea autorităților administrației publice locale, publicând rapoarte distincte referitor la implementarea SNA la nivelul acestora.

3.4. Creșterea gradului de cunoaștere și înțelegere a standardelor de integritate de către angajați și beneficiarii serviciilor publice (Obiectivul general 4)

3.4.1. Creșterea gradului de educație anticorupție a personalului din cadrul autorităților și instituțiilor publice de la nivel central și local (Obiectivul specific 4.1)

Dezvoltarea de către MJ a unui program anual, on-line, de formare profesională pe teme privind integritatea în funcția publică, cu caracter obligatoriu, dedicat personalului cu funcții de conducere și de execuție din instituțiile publice (Angajament OGP/Angajament Summit Londra)

Potrivit calendarului proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”, această activitate va fi derulată în anul 2020.

Organizarea și derularea de programe sectoriale de creștere a gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul personalului din administrația publică centrală și locală

Având în vedere rezultatele evaluării pe domeniile prioritare aferente anului 2018, precum și principalele vulnerabilități și riscuri la corupție ale structurilor MAI identificate de către DGA, instituția a supus aprobării ministrului afacerilor interne domeniile prioritare pentru anul 2019, astfel:

- „poliția rurală” din cadrul Poliției Române - Au fost desfășurate un număr de 549 activități de instruire, la care au participat un număr de 6.731 persoane (2.023 persoane cu funcții de conducere și 4.708 persoane cu funcții de execuție), dintr-un total de 7.622 funcții raportate ca fiind încadrate în luna martie 2019, la începutul perioadei de instruire, reprezentând un procent de 88% din numărul total al personalului încadrat.
- „punctele de trecere a frontierei” din cadrul Poliției de Frontieră Române - Au fost desfășurate un număr de 218 activități de instruire, la care au participat un număr de 3.530 persoane (57 persoane cu funcții de conducere și 3.473 persoane cu funcții de execuție), dintr-un total de 3.849 funcții raportate ca fiind încadrate în luna martie 2019, la începutul perioadei de instruire, reprezentând

un procent de 92% din numărul total al personalului încadrat.

- cel puțin un domeniu specific la alegere, în baza analizele proprii ale structurilor subordonate DGA.

Domeniile specifice au fost stabilite de către structurile subordonate DGA, în baza analizelor proprii, și au fost comunicate structurilor MAI beneficiare. Dintre acestea exemplificăm următoarele domenii:

- regim permise, conducere și înmatriculare a vehiculelor domeniu specific ales de 13 servicii județene anticorupție;
- ordine publică mediul urban, domeniu specific ales de 9 servicii județene anticorupție;
- investigații criminale, domeniu specific ales de 7 servicii județene anticorupție și Direcția Anticorupție pentru Municipiul București și Județul Ilfov;
- investigarea criminalității economice, domeniu specific ales de 6 servicii județene anticorupție;
- situații de urgență - inspecția de prevenire, domeniu specific ales de 8 servicii județene anticorupție;
- situații de urgență - intervenții, domeniu specific ales de 4 servicii județene anticorupție;
- poliție transporturi, domeniu specific ales de 5 servicii județene anticorupție;
- arme și substanțe explozive, domeniu specific ales de 5 servicii județene anticorupție;
- imigrări, jandarmerie, operațiuni speciale, achiziții publice, școli de formare inițială aflate în competența MAI, intervenții și acțiuni speciale, cazier judiciar și evidență operativă, evidența persoanelor și administrarea bazelor de date domenii specifice alese de câte 1 serviciu județean anticorupție.

Au fost desfășurate un număr de 759 activități de instruire, la care au participat un număr de 11.125 persoane (640 persoane cu funcții de conducere și 10.485 persoane cu funcții de execuție), din totalul de 12.130 persoane raportate ca fiind încadrate în luna martie 2019, la începutul perioadei de instruire, reprezentând un procent de 92% din numărul total al personalului încadrat.

Totalizând activitățile preventive desfășurate în domeniile prioritare, rezultă că au fost 1.526 activități, la care au participat 21.386 angajați MAI.

În afara domeniilor prioritare, la solicitarea expresă a Direcției Generale de Pașapoarte, au fost desfășurate activități de instruire a personalului tuturor serviciilor publice comunitare pentru eliberarea și evidența pașapoartelor simple, la care au participat 618 persoane, din care 47 cu funcții de conducere și 572 cu funcții de execuție.

De asemenea, solicitări similare s-au primit de la Centrul Medical de Diagnostic și Tratament „Nicolae Kretzulescu” București, pentru structura proprie și centrele medicale aflate în coordonare, și de la Inspectoratul General pentru Imigrări.

Având în vedere importanța educației și formării profesionale temeinice în domeniul integrității și al prevenirii corupției, în special pentru viitorii ofițeri, ofițerii DGA au desfășurat activități de predare și seminarizare în cadrul disciplinei de studiu „Integritate și prevenirea corupției”, destinată studenților din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Poliție, Poliție de Frontieră, Jandarmi și Științe Juridice și Administrative.

La nivelul instituției a continuat, proiectul „etică organizațională și integritate în Ministerul Afacerilor Interne”, derulat în parteneriat cu Centrul Multifuncțional de Pregătire Schengen și Centrul de Formare Inițială și Continuă al MAI - Orăștie, fiind organizate 14 stagii de formare (11 la Centrul Multifuncțional de Pregătire Schengen și 3 la Centrul de Formare Inițială și Continuă al MAI - Orăștie). Totodată, au fost efectuate demersuri în vederea continuării proiectului în anul 2020.

În cadrul **Curții de Conturi (CCR)** au fost realizate următoarele forme de instruire:

- La începutul ședințelor din zilele de sediu ale structurilor de specialitate; cu aceste ocazii șefii ierarhici au avut obligația, potrivit Codului, de a reaminti personalului din subordine prevederile

din codul etic. De asemenea, în cadrul acestor ședințe, directorii au dezbătut cu personalul din subordine rapoartele Comitetului de etică care au fost înaintate spre informare și aprobare Plenului. Aceste rapoarte au vizat fie centralizarea situațiilor deosebite consemnate de către auditorii publici externi în declarațiile de independență, în declarațiile de interese ce se depun anual în baza Legii nr.176/2010, precum și dilemele etice și situațiile deosebite pe care le-au întâlnit auditorii publici externi în activitatea practică și care au relevanță din punct de vedere al eticii și integrității în activitatea de audit;

- Organizarea unei sesiuni de pregătire profesională a noilor angajați. Având în vedere că la sfârșitul anului 2018 s-a finalizat acțiunea de recrutare a personalului de specialitate, Plenul CCR a aprobat prin Hotărârea Plenului nr. 34/2019 desfășurarea cursului de formare profesională inițială a auditorilor publici externi nou angajați, în perioada 06-31 mai 2019. La această formă de pregătire au participat 109 auditori publici externi nou angajați, iar în tematicile avute în vedere pentru formarea profesională introductivă a fost inclus și un modul de „Etică și integritate” în cadrul căruia s-au prezentat și următoarele aspecte: Codul de conduită etică, regimul incompatibilităților, conflictul de interese, avertizori în interes public și restricții după părăsirea instituției. La finalul instruirii auditorii publici externi au fost testați pe bază de chestionare cu privire la tematica prezentată în cadrul modului de „Etică și integritate”, fiind înregistrat un grad foarte ridicat de cunoaștere a acestei problematice;
- În perioada martie - decembrie 2019, din cadrul Autorității de Audit au participat 23 de persoane la o serie de sesiuni de instruire cu tema ”Prevenirea și combaterea faptelor de corupție și promovarea standardelor de etică și integritate”;
- În cadrul a două reuniuni de lucru privind abordarea unor aspecte specifice în cadrul activității de audit aferente perioadei de programare 2014-2020 organizate în anul 2019, au fost prezentate și dezbătute obligațiile auditorilor publici externi în ceea ce privește etica, integritatea, evitarea conflictelor de interese, prevenirea și raportarea fraudelor, actelor de corupție și semnalarea neregularităților. La aceste reuniuni au participat din cadrul Autorității de Audit 208 persoane în luna martie 2019, respectiv 195 persoane în luna decembrie 2019. Totodată, în cadrul ședințelor de management sunt monitorizate situațiile potențiale care pot conduce la nerespectarea reglementărilor ce vizează incompatibilitățile și conflictul de interese.

Cooperarea cu alte instituții publice și entități private, în scopul educării și informării în domeniul prevenirii corupției-MAI

Ministerul Afacerilor Interne, prin Direcția generală Anticorupție (DGA) a raportat că în anul 2019, au fost realizate 933 activități preventive în colaborare cu alte instituții publice, la care au participat 63856 persoane.

Comparativ cu anul 2018, se evidențiază o creștere semnificativă atât a numărului de activități desfășurate (20,23%), cât și a numărului participanților (59,96%). Au fost realizate 62 activități preventive în colaborare cu organizații neguvernamentale, la care au participat 8680 persoane.

Implicarea mediului academic în procesul de educație și conștientizare anticorupție; responsabil: DGA, Academia de Poliție „A. I. Cuza”

Conform planului de învățământ, studenții Academiei de Poliție parcurg prin intermediul disciplinelor de studiu, teme referitoare la combaterea corupției. Astfel, în cadrul disciplinei de studiu „Integritate și prevenirea corupției”, destinată studenților din cadrul Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, Facultatea de Poliție, Poliție de Frontieră, Jandarmi și Științe Juridice și Administrative, ofițerii DGA au desfășurat activități de predare și seminarizare.

În cadrul protocolului de colaborare cu Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava, ofițerii de prevenire au organizat și desfășurat sesiunea de comunicare științifică „Integritatea - valoare națională a culturii românești” și a workshop-ului „Dezvoltarea culturii etice în mediul academic” activitățile fiind mediatizate în vederea creșterii vizibilității instituționale.

De asemenea, ofițeri din cadrul DGA au participat la Conferința Națională „Perspective studentești în inovarea învățământului superior”, organizată în parteneriat cu Universitatea „Ovidius” din Constanța, respectiv la Conferința Națională cu participare internațională „Deviantă și criminalitate. Evoluție, tendințe și perspective - DECRET”, organizată de Universitatea „George Bacovia”.

3.4.2. Creșterea gradului de informare a publicului cu privire la impactul fenomenului corupției (Obiectivul specific 4.2)

Organizarea și derularea unei campanii de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul cetățenilor

Măsura urmează a fi implementată prin proiectului POCA „Consolidarea capacității administrative a secretariatului tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție”.

Organizarea și derularea de campanii sectoriale de informare publică, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educației anticorupție în rândul cetățenilor

În anul 2019, la nivelul Direcției Generale Anticorupție (DGA) au fost desfășurate 62 activități preventive în colaborare cu organizații neguvernamentale, la care au participat 8680 persoane, comparativ cu anul 2018, remarcându-se o creștere a numărului beneficiarilor/participanților cu 32% față de anul 2018 (+2115 participanți).

De asemenea, au fost încheiate 19 protocoale de colaborare/cooperare, acorduri/convenții de parteneriat și acte adiționale având ca obiect susținerea organizării și desfășurării unor activități de prevenire anticorupție, ce vizează, în principal, promovarea la nivelul opiniei publice a integrității, eticii și deontologiei profesionale, conștientizarea implicării în acte de corupție, precum și informarea cetățenilor cu privire la competența conferită de lege DGA.

La nivelul DGA, pentru consolidarea climatului de integritate instituțională la nivelul Ministerului Afacerilor Interne (MAI) și la nivelul societății civile, s-a desfășurat, la nivel național, campania de conștientizare : „Tu poți face lumină!”, adresată pe de o parte angajaților MAI, ca furnizori de servicii corecte și de calitate pentru populație, iar pe de altă parte cetățenilor, în calitate de beneficiari ai acestor servicii publice.

De asemenea, la nivelul structurilor subordonate DGA, au fost desfășurate 127 campanii/acțiuni de prevenire a corupției în rândul cetățenilor pentru conștientizarea cauzelor și consecințelor implicării în fapte de corupție, aceste evenimente fiind organizate, în special, cu ocazia Zilei DGA - 30 mai, respectiv Zilei internaționale anticorupție - 9 decembrie.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate a raportat au fost transmise *Chestionare* pacienților asigurați beneficiari de servicii medicale în cadrul *Programului național de ortopedie*, raportați de către un furnizor de servicii medicale spitalicești, urmărindu-se astfel, atât o informare a acestora privind modalitatea de accesare a serviciilor medicale cât și colectarea de date privind suportarea de costuri de către asigurați pentru serviciile medicale acordate pe perioada spitalizării. Totodată, în vederea creșterii gradului de conștientizare și a nivelului de educație anticorupție în rândul cetățenilor, acestea au fost publicate și pe site-ul instituției www.casag.ro la secțiunea Strategia Națională Anticorupție.

Ministerul Economiei în Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri a raportat că la nivelul instituției, pe parcursul anului 2019, s-a continuat implementarea proiectului „Consolidarea integrității în instituțiile publice și în mediul de afaceri” în cadrul apelului: CP 5/2017 - “Sprijinirea unor măsuri din SNA la nivelul autorităților și instituțiilor publice centrale” al Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020.

Proiectul se desfășoară împreună cu specialiștii Serviciului Integritate din cadrul Corpului de Control al Ministerului Finanțelor Publice, și a fost elaborat un *”Ghid de bune practici”* pentru *”Consolidarea integrității în instituțiile publice și în mediul de afaceri”*.

Obiectivele proiectului sunt:

- Elaborarea unui studiu privind activitatea de consiliere etică și avertizarea în interes public/de integritate, inclusiv protecția avertizorului, pornind de la situația existentă și stadiul implementării SNA;
- Elaborarea de mecanisme eficiente și/sau instrumente pentru maximizarea impactului consilierii etice și avertizării în interes public, în scopul creșterii eficienței măsurilor preventive anticorupție;
- Campania de conștientizare și educație anticorupție ce vor fi derulate în cursul anului 2020 prin desfășurarea a 49 de caravane;
- Sesiuni de instruire pentru personalul angajat în cadrul ministerului, în vederea utilizării eficiente a procedurilor operaționale în domeniul anticorupție.

Consiliul Concurenței organizează periodic seminariile în centre regionale din țară, urmate de întâlniri ale conducerii Consiliului, atât cu reprezentanții autorităților locale, cât și cu reprezentanții mediului de afaceri și ai societății civile locale. Aceste întâlniri, denumite generic "caravane pentru diseminarea culturii concurenței", care au un rol deosebit în diseminarea regulilor de concurență și de ajutor de stat și care se desfășoară cu regularitate încă din anul 2014, pot constitui un exemplu de bună practică în vederea creșterii gradului de conștientizare a publicului cu privire la impactul fenomenului corupției. În cadrul acestor caravane, reprezentanții Consiliului Concurenței au avut întâlniri cu reprezentanții autorităților locale, precum și cu reprezentanții mediului de afaceri din regiuni. Întâlnirile au fost urmate de Conferințe de diseminare a culturii concurenței în beneficiul mediului local de afaceri și a reprezentanților unităților administrativ-teritoriale (UAT-urilor).

3.5. Consolidarea performanței de combatere a corupției prin mijloace penale și administrative (Obiectivul general 5)

3.5.1. Continuarea progreselor înregistrate în investigarea cu imparțialitate și în soluționarea de către instanțe a faptelor de mare corupție și la nivel local (BM 3 și 4 din MCV (Obiectivul specific 5.1)

Continuarea efectuării de investigații profesionale și imparțiale în cazurile de competența DNA (măsură preluată din SNA 2012-2015)

În cadrul Direcției Naționale Anticorupție (DNA), în anul 2019, activitatea de urmărire penală a fost desfășurată, în medie, de 103 procurori care au avut de soluționat 7.077 cauze. Dintre acestea, 2.794 cauze sunt dosare înregistrate în anul 2019.

Au fost soluționate pe fond 2.694 de dosare, iar în 235 cauze s-a dispus trimiterea în judecată.

Au fost trimiși în judecată 501 de inculpați, din care 404 inculpați prin rechizitoriu și 97 inculpați prin acorduri de recunoaștere a vinovăției. Dintre aceștia 52 sunt persoane juridice, iar pentru 10 inculpați persoane fizice s-a dispus măsura arestării preventive.

Prin cele 235 de rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției au fost deduse judecății un număr de 801 infracțiuni, a căror structură se prezintă, în principal, după cum urmează:

- 555 - infracțiuni prevăzute în Legea nr.78/2000, din care: 265 - infracțiuni de corupție (69 - luare de mită, 91 - dare de mită, 28 - trafic de influență, 77 - cumpărare de influență (art.6¹), 56 - infracțiuni asimilate infracțiunilor de corupție (44 - abuz în serviciu contra intereselor publice (art.13²), 1 - efectuare de operațiuni financiare incompatibile cu funcția, 5 - folosire de informații ce nu sunt destinate publicității, 4 - șantaj, 1 - stabilirea unei valori diminuate a bunurilor, 1 - utilizarea subvențiilor în alte scopuri), 2 - infracțiuni în legătură directă cu infracțiunile de corupție, 232 - infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene.
- 159 - infracțiuni prevăzute în alte legi speciale, din care: 127 - evaziune fiscală, 24 - spălarea banilor;
- 87 - infracțiuni prevăzute în Codul penal.

În ceea ce privește operativitatea soluționării cauzelor, din cele 2.694 cauze soluționate pe fond, 718 cauze au fost soluționate în termen de *1 an de la prima sesizare*, 505 în termen de *2 ani de la prima*

sesizare.

Valoarea măsurilor asigurătorii dispuse de procurori pentru repararea pagubei produse prin infracțiune este de circa 224 milioane euro.

În anul 2019, DNA a continuat să desfășoare activități de analiză a datelor privind corupția prin extinderea demersului analitic pe două paliere: fraudarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și identificarea tipologiilor infracțiunilor pentru care au fost obținute hotărâri de condamnare în anul 2018. Au fost realizate două studii criminologice:

1. "Analiza infracțiunilor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene" a fost elaborată pe baza a 238 de cauze penale instrumentate de DNA pentru care instanțele de judecată au pronunțat hotărâri de condamnare, rămase definitive în perioada 2015-2018. Cazuistica analizată a evidențiat tiparele de acțiune și mecanismele de fraudare la încasarea subvențiilor pentru agricultură și în implementarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă.
2. "Tipologia infracțiunilor pentru care au fost obținute hotărâri de condamnare în anul 2018" este fundamentată pe analiza a 228 rechizitorii întocmite de procurorii Direcției și a hotărârilor de condamnare pronunțate de instanțele de judecată în cauzele penale de referință. Studiul identifică tipare de manifestare a abuzului de putere exercitat de persoanele investite cu autoritate publică în domenii diverse, din care amintim: administrarea bugetului de stat sau a bugetului U.E., atestarea unor drepturi, controlul și verificarea respectării legii în diverse domenii de activitate, etc.

Datele rezultate din aceste analize (publicate pe site-ul oficial al DNA - www.pna.ro) pot fi valorificate de decidenții autorităților și instituțiilor publice în activitățile de identificare a riscurilor de corupție și a măsurilor administrative de prevenire a incidentelor de integritate.

Transmiterea de către instanțele de judecată în format electronic a hotărârilor judecătorești definitive pronunțate în dosarele de competența DNA și publicarea acestora pe site-ul DNA, cu respectarea cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal (măsură preluată din SNA 2012-2015)

Direcția Națională Anticorupție (DNA) a publicat pe site-ul oficial 29 hotărâri de condamnare rămase definitive în anul 2019, hotărâri pronunțate în dosarele de competența DNA. Hotărârile sunt publicate în măsura în care sunt transmise de instanțele de judecată și numai după anonimizarea datelor cu caracter personal.

3.5.2. Îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate (BM2 din MCV) (Obiectivul specific 5.2)

Continuarea activității de evaluare a averilor și a intereselor, a incompatibilităților și a conflictelor de interese și asigurarea unui follow-up eficient al cazurilor ANI care ajung pe rolul instanțelor de judecată sau al comisiilor de disciplină

În anul 2019, Agenția Națională de Integritate (ANI) a finalizat un număr de 1.859 dosare. Dintre acestea, în 180 de dosare au fost constatate 129 cazuri de incompatibilitate, 37 conflicte de interese administrative, 4 cazuri privind constatarea unor diferențe nejustificate între averea dobândită și veniturile realizate și 11 cazuri referitoare la constatarea indiciilor privind săvârșirea unor fapte penale (fals în declarații, infracțiuni asimilate faptelor de corupție, folosirea funcției pentru favorizarea unor persoane, evaziune fiscală).

Totodată, în perioada raportată, Agenția a aplicat un număr de 696 sancțiuni contravenționale pentru nedeplinirea declarațiilor de avere și de interese în termenele prevăzute de lege, neaplicarea sancțiunilor disciplinare, ca urmare a rămânerii definitive a raportului de evaluare etc.

Rata de confirmare a cazurilor constatate de ANI: 79,20% pentru incompatibilități, 90,30% pentru conflictele de interese administrative, respectiv de 47,6% averi nejustificate. Cazurile constatate de ANI au vizat funcții și demnități publice prevăzute la art. 1 din Legea nr. 176/2010, precum deputați, senatori, primari, viceprimari, consilieri județeni, persoane cu funcție de conducere/control, funcționari public, funcționari publici cu statut special. La 31 decembrie 2019 se aflau pe rolul instanțelor de judecată peste 500 de dosare.

Conform ultimului raport MCV, „bilanțul ANI în ceea ce privește investigarea cazurilor de incompatibilitate și de conflicte de interese de natură administrativă a rămas constant”.

Adoptarea de măsuri pentru (i) a clarifica implicațiile pentru membrii Parlamentului ale prevederilor existente în materia conflictelor de interese indiferent dacă un astfel de conflict poate fi pus în lumină și de către declarațiile de avere și de interese și (ii) a extinde definiția dincolo de interesele financiare personale și (iii) a introduce o cerință de dezvăluire ad hoc atunci când un conflict între anumite interese private ale unui membru al Parlamentului poate apărea în raport cu o chestiune aflată în lucru în procedurile parlamentare - în plen sau în comisii - sau în altă activitate legată de mandatul acestuia (Recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 29)

Începând cu data de 31.07.2018, Agenția Națională de Integritate a devenit Beneficiarul proiectului „LINC - creșterea capacității administrației publice centrale în prevenirea și identificarea cazurilor de conflicte de interese, incompatibilități și averi nejustificate”, proiect care se derulează în parteneriat cu Transparency International România (proiect finanțat prin intermediul Programului Operațional Capacitate Administrativă).

Obiectivul general al proiectului este îmbunătățirea activității de identificare, sancționare și de prevenire a cazurilor de incompatibilități, conflicte de interese și averi nejustificate la nivelul autorităților administrației publice centrale și a Parlamentului.

Unul dintre rezultatele așteptate ale proiectului LINC este clarificarea rolului Parlamentului cu privire la conflictele de interese și incompatibilitățile, în acord cu recomandarea GRECO.

Pentru atingerea acestui rezultat, în cadrul proiectului a fost elaborat „Raportul de cercetare privind reglementările la nivelul statelor membre UE cu privire la conflictele de interese și incompatibilitățile aplicabile membrilor Parlamentului și candidaților la alegerile parlamentare”.

În anul 2019, experții din cadrul proiectului au elaborat o propunere de politică publică cu privire la conflictele de interese și incompatibilitățile aplicabile membrilor Parlamentului și candidaților la alegerile parlamentare. Documentul propune o serie de măsuri, ca urmare a unei analize a reglementărilor din alte state membre ale Uniunii Europene privind conflictele de interese și incompatibilitățile aplicabile membrilor Parlamentului și candidaților la alegerile parlamentare, în sensul recomandării unor standarde minime de integritate.

Propunerea a fost supusă dezbaterii în data de 13 iunie 2019 și este disponibilă pe pagina de Internet a proiectului <https://www.proiect-linc.ro/>.

Luarea în considerare (i) a creșterii în continuare a capacității de procesare a datelor Agenției Naționale de Integritate; (ii) consolidarea abordării proactive a Agenției în monitorizarea declarațiilor de avere și de interese (Recomandare GRECO runda a IV-a - paragraful 53)

În vederea îmbunătățirii procesului de depunere a declarațiilor de avere și de interese, precum și de procesare a datelor, **Agenția Națională de Integritate** a depus în data de 25 aprilie 2019 o cerere de finanțare prin fonduri europene, cu titlul „EMOD - Dezvoltarea capacității instituționale a Agenției Naționale de Integritate pentru eficientizarea fluxurilor interne de lucru și a modului de depunere a declarațiilor de avere și de interese în procesul electoral și anual”, Axa prioritară 1 Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectivul specific 1.1. Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri în concordanță cu SCAP.

Proiectul propune creșterea capacității administrative a ANI, în vederea optimizării proceselor administrative de asigurare a respectării normelor în materie de integritate în organizarea proceselor electorale și în perioada depunerii anuale, precum și adoptarea unor măsuri de simplificare a furnizării serviciilor ANI, prin implementarea unor sisteme informatice inovative.

Proiectul a fost acceptat pentru finanțare de către autoritatea de management la data de 14 august 2019 și a intrat în implementare începând cu data de 01 octombrie 2019. Perioada de implementare a proiectului este de 24 luni.

Până în prezent au fost achiziționate serviciile inițiale de consultanță pentru dezvoltarea și implementarea sistemului informatic care va gestiona declarațiile de avere și de interese.

Digitalizarea completă a declarațiilor de avere și de interese include și o componentă legislativă. În acest sens, o **propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 176/2010** se află în procedură parlamentară. Prin proiectul de lege nr. L599/2019, inițiatorii propun modificarea modului de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese, în sensul în care aceasta să se efectueze și în format electronic, certificate cu semnătură electronică calificată și ulterior transmise ANI și pe cale electronică. De asemenea, începând cu anul 2022, toate persoanele prevăzute de lege vor avea obligația de a completa și depune declarațiile în format electronic.

În Raportul Interimar de Conformitate privind România, aferent rundeii a patra de evaluare a GRECO, organismul anticorupție al Consiliului Europei apreciază creșterea numărului de dosare procesate prin sistemul PREVENT dar constată că depunerea persistentă a declarațiilor de avere și de interese în format scris continuă să împiedice utilizarea sistemului PREVENT la întregul său potențial și limitează capacitatea ANI de a analiza datele colectate într-o manieră mai eficientă. Deși se pare că sistemele de declarații sunt departe de a fi eficiente în practică, iar capacitatea ANI trebuie dezvoltată în continuare, GRECO acceptă faptul că această parte a recomandării a fost luată în considerare de către autorități, așa cum se solicită de această recomandare.

În ceea ce privește a doua parte a recomandării, GRECO ia act de eforturile ANI de a îmbunătăți monitorizarea într-un mod mai proactiv a declarațiilor de avere și de interese. În special, procedura în trei etape pentru implementarea măsurilor stabilite în matricea de selecție proactivă a posibilelor conflicte de interese are potențialul de a spori capacitatea ANI de a monitoriza în mod proactiv declarațiile de avere și de interese. GRECO încurajează România să continue implementarea eficientă în practică și să ia în continuare măsurile necesare pentru a asigura un sistem eficient de declarare a averilor și a conflictelor de interese în România. Astfel, GRECO apreciază că recomandarea a fost implementată satisfăcător.

Eficientizarea sistemului de declarare a averilor și a intereselor

În anul 2019, în vederea îmbunătățirii procesului de depunere a declarațiilor de avere și de interese anuale, până la data de 15 iunie (termenul de depunere a declarațiilor prevăzut de lege), Agenția a implementat următoarele măsuri:

- A emis două comunicate de presă de tip întrebări și răspunsuri, privind obligațiile referitoare la depunerea declarațiilor de avere și de interese;
- A actualizat și publicat pe pagina de Internet *Ghidul de completare a declarațiilor de avere și de interese* și *Ghidul privind incompatibilitățile și conflictele de interese*;
- A elaborat și publicat pe pagina de Internet *Ghidul persoanei desemnate cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interese*;
- A transmis 451 adrese oficiale către autorități și instituții publice, în vederea oferirii de consultanță persoanelor responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de avere și de interese din cadrul fiecărei entități. Cu acest prilej, ANI a diseminat cele trei ghiduri sus-menționate, precum și formularele declarațiilor de avere și de interese;
- A fost creată o adresă de email destinată transmiterii de solicitări de clarificare privind modalitatea de completare și depunere a declarațiilor de avere și de interese, la care inspectorii de integritate au răspuns în timp real;
- Au fost desemnați doi inspectorii de integritate care să răspundă solicitărilor telefonice privind aspecte referitoare la completarea declarațiilor de avere și de interese.

În anul 2019 a fost asigurată continuitatea în publicarea declarațiilor de avere și de interese pe site-ul instituției, la sfârșitul lunii decembrie, numărul declarațiilor publicate pe Portalul declarațiilor de avere și de interese fiind de 7.711.009.

ANI vine în întâmpinarea persoanelor care solicită clarificări cu privire la acte normative, modalitățile de completare și depunere a declarațiilor de avere, regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese.

Astfel, pe parcursul anului 2019, Agenția a emis 761 de puncte de vedere referitoare atât la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate și/ sau a unui conflict de interese, cât și la modalitatea de completare/ depunere a declarațiilor de avere și de interese. Dintre acestea, Agenția a emis 77 de puncte de vedere persoanelor fizice și juridice cu privire la modalitatea de completare și de depunere a declarațiilor.

Asigurarea respectării normelor în materie de integritate în organizarea proceselor electorale

În vederea creșterii nivelului de conștientizare și prevenție cu privire la alegerile europarlamentare care au avut loc la sfârșitul lunii mai 2019, respectiv la alegerile prezidențiale care au avut loc în luna noiembrie 2019, ANI a creat pe pagina de Internet câte o secțiune destinată procesului electoral, care cuprinde următoarele secțiuni:

- Punct unic de publicare a declarațiilor de avere și de interese depuse de candidați - declarațiile de avere și de interese au fost colectate, procesate și publicate într-o secțiune distinctă, special creată, pe pagina de Internet a Agenției. Astfel, 1.401 declarații de avere și de interese au fost publicate pe secțiunea destinată alegerilor europarlamentare, în termen de 48 de ore de la depunere, respectiv 34 declarații de avere și de interese au fost publicate pe secțiunea destinată alegerilor prezidențiale;
- Formular de contact dedicat pentru sesizarea neregulilor în modul de completare al declarațiilor de avere sau de interese depuse de către candidați;
- Secțiune dedicată privind principalele texte legislative care reglementează regimul juridic al incompatibilităților, conflictelor de interese și averilor nejustificate;
- Publicarea *Ghidului de completare a declarațiilor de avere și de interese și a Ghidului privind incompatibilitățile și conflictele de interese* actualizate în anul 2019;
- Secțiune pentru descărcarea declarațiilor de avere și de interese electronice e-forms.

Dinamizarea activității de prevenție, conștientizare și educație în cazul persoanelor care au obligația depunerii declarațiilor de avere și de interese

În cadrul proiectului „LINC - creșterea capacității administrației publice centrale în prevenirea și identificarea cazurilor de conflicte de interese, incompatibilități și averi nejustificate” SMIS 118824, în anul 2019 au fost organizate 15 sesiuni de instruire privind sistemul de integritate la nivel central pentru 246 persoane din cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, după urmează:

- 3 sesiuni de instruire privind sistemul de integritate la nivel central pentru 67 persoane;
- 3 sesiuni de formare privind prevenirea conflictelor de interese prin prisma utilizării aplicației PREVENT de către autoritățile administrației publice centrale (în ceea ce privește completarea formularului de integritate și prevederile legale incidente) pentru 55 persoane, care are ca scop prevenirea incidentelor de integritate la nivelul administrației publice centrale;
- 9 sesiuni de informare și acordare de asistență cu privire la conflicte de interese, incompatibilități și avere nejustificată la sediul autorităților administrației publice centrale de tip „training on the job” pentru 124 persoane din cadrul: Agenției Naționale de Administrare Fiscală, Agenției Naționale pentru Achiziții Publice, Ministerului Mediului, Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Apelor și Pădurilor, Inspectoratul General al Jandarmeriei Române, Inspectoratul General al Poliției Române, Ministerului Afacerilor Externe și al Direcției pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date.

Acordarea de asistență persoanelor care solicită clarificări cu privire la cadrul legislativ care guvernează sistemul de integritate

În perioada ianuarie - decembrie 2019, ANI a venit în întâmpinarea persoanelor care au solicitat clarificări cu privire la acte normative, modalitățile de completare și depunere a declarațiilor de avere, regimul juridic al incompatibilităților și al conflictelor de interese.

Astfel, Agenția a emis 761 puncte de vedere referitoare atât la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate și / sau a unui conflict de interese, cât și la modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese.

Puncte de vedere acordate de Agenția Națională de Integritate:

- Regimul juridic al conflictelor de interese: 178 (138 de persoane fizice și 40 de persoane juridice);
- Regimul juridic al incompatibilităților: 457 (370 de persoane fizice și 87 de persoane juridice);
- Modalitatea de completare / depunere a declarațiilor de avere și de interese: 77 (60 de persoane fizice și 17 de persoane juridice);
- Alte situații: 49 (38 de persoane fizice și 11 de persoane juridice).

Din analiza spețelor referitoare la posibilitatea producerii unei stări de incompatibilitate sau a unui conflict de interese, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, ANI s-a pronunțat pozitiv în cazul a 35 spețe de natură să genereze un conflict de interese, precum și în cazul a 111 spețe de natură să genereze o stare de incompatibilitate.

Dinamizarea activității de cooperare cu instituțiile și autoritățile publice, precum și cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale

În anul 2019, reprezentanții ANI, împreună cu cei ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și ai Ministerului Justiției au efectuat 90 misiuni de evaluare tematică a implementării Strategiei Naționale Anticorupție (SNA) 2016 - 2020 la nivel local, la sediul consiliilor județene și primăriilor de municipii și orașe.

Temele supuse evaluării în această rundă tematică au fost: conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul), transparența instituțiilor publice și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea, incompatibilități, declararea cadourilor, protecția avertizorului în interes public.

La finalul anului 2019 au avut loc discuții preliminare cu Asociația Comunelor din România - AcoR pentru furnizarea de expertiză de către ANI în cadrul proiectului „Îmbunătățirea accesului și calității serviciilor pentru cetățeni - o administrație publică transparentă și responsabilă”, implementat de AcoR în parteneriat cu Asociația Autorităților Locale și Regionale din Norvegia - KS și Asociația Municipiilor din România - AMR.

Scopul proiectului este consolidarea capacității administrației locale din România prin creșterea responsabilității, transparenței și prin creșterea gradului de conștientizare cu privire la incompatibilități și conflict de interese prin crearea unui centru de informare (e-TIC) și prin diferite alte instrumente cum ar fi ghiduri, instruire și consultanță oferită autorităților locale. Proiectul a fost demarat în luna octombrie 2019 și are o durată de implementare de 3 ani.

Consolidarea parteneriatelor cu organizațiile non-guvernamentale

În anul 2019, Agenția a întreprins activități în colaborare cu organizații nonguvernamentale, după cum urmează:

Începând cu data de 31.07.2018, Agenția Națională de Integritate a devenit Beneficiarul proiectului „LINC - creșterea capacității administrației publice centrale în prevenirea și identificarea cazurilor de conflicte de interese, incompatibilități și averi nejustificate”, proiect - finanțat prin intermediul Programului Operațional Capacitate Administrativă, care se derulează în parteneriat cu Transparency International România.

În luna februarie, reprezentanții ANI, au participat la masa rotundă „Tipologia la zi a conflictelor de interese și a incompatibilităților, rezultatele activității de prevenție din plan local și reacția autorităților

centrale”, organizat în colaborare cu Institutul pentru Politici Publice. Evenimentul a marcat încheierea proiectului implementat de cele două instituții, cu acest prilej fiind prezentate rezultatele finale ale monitorizării administrației publice locale.

În luna iulie, Agenția Națională de Integritate a organizat la sediul secundar, în colaborare cu Institutul pentru Politici Publice (IPP) workshop-ul „*Dezvoltarea și implementarea planurilor de integritate la nivelul administrației publice locale*”. În cadrul evenimentului, la care au participat reprezentanți ai administrației publice locale, Henk Bruning, expert în integritate și buna guvernare din Olanda și fost director de resurse umane din cadrul municipalității Amsterdam, a vorbit despre cele mai importante principii cu privire la prevenirea conflictelor de interese și la bunele practici din Olanda în acest domeniu.

În luna mai, la propunerea Asociației Expert Forum, împreună cu Centrul pentru Resurse Juridice din Moldova, ANI a primit vizita de studiu a unei delegații din Republica Moldova, formată din 11 inspectori de integritate recent selectați pentru Autoritatea Națională de Integritate din Moldova. Cu acest prilej, delegația a fost primită de conducerea instituției, iar inspectorii de integritate din cadrul ANI au susținut o sesiune de instruire pentru membrii delegației.

La propunerea Asociației INK și a Centrului Român de Politici Europene, ANI a primit la sediul propriu, în luna iunie, vizita de studiu a 16 participanți la programul leadership LEAD 2019, dedicat tinerilor juriști din Republica Moldova. Cu acest prilej, membrii delegației au participat la discuții cu domnul Silviu Ioan POPA, Secretarul General al Agenției cu privire la cadrul de integritate existent în România.

La sfârșitul lunii octombrie, la invitația *Asociației Expert Forum*, doi reprezentanți ai Agenției Naționale de Integritate au participat la un atelier dedicat inspectorilor de integritate din Republica Moldova, organizat în cadrul proiectului „*Promovarea statului de drept și consolidarea integrității în Republica Moldova*”, finanțat de către Ambasada Regatului Țărilor de Jos în România. Cu acest prilej, reprezentanții Agenției au prezentat practica ANI în materia conflictelor de interese, a incompatibilităților și a controlului averilor nejustificate.

Diseminarea conceptului de integritate în instituțiile de învățământ

În luna mai 2019, Agenția Națională de Integritate a primit vizita de studiu a unor studenți la Masterul de Integritate Publică și Politici Anticorupție din cadrul Facultății de Administrație, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, prilej cu care a prezentat experiența ANI în ceea ce privește cadrul de integritate din România.

3.5.3. Consolidarea mecanismelor de control administrativ (Obiectivul specific 5.3)

Reglementarea unitară a funcției de control administrativ din autoritățile publice și întreprinderi publice, inclusiv prin consolidarea autonomiei operaționale a structurilor de control intern și alocarea resurselor adecvate

Corpul de Control al Primului-Ministru (CCPM) și Secretariatul General al Guvernului (SGG) în calitate de solicitant, în parteneriat cu Ministerul Justiției derulează în prezent proiectul „Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției” cod SIPOCA 432, cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă, Axa Prioritară 2: Administrație și sistem judiciar accesibile și transparente, Obiectivul Specific 2.2.: Creșterea transparenței, eticii și integrității în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Obiectivul general al proiectului este reprezentat de consolidarea mecanismelor de control administrativ și de prevenire a corupției în administrația publică centrală.

Activități efectuate:

- *Fundamentarea politicii publice printr-o cercetare sociologică* - a fost realizată o cercetare sociologică la nivelul administrației publice centrale, în vederea fundamentării proiectului de politică publică privind reglementarea unitară a funcției de control administrativ, constând în 5 focus grupuri, 66 de interviuri în profunzime și un sondaj de opinie online, toate având ca grup țintă personalul cu atribuții de control administrativ din cadrul administrației publice centrale. Rezultatele studiului sociologic au fost incluse în fundamentarea proiectului de politică publică.

- *Monitorizarea privind corpurile de control de la nivel central* - s-au solicitat structurilor cu atribuții de control administrativ la nivel central date privind procedurile operaționale care reglementează activitatea de control administrativ precum și cadrul normativ în baza căruia funcționează. În urma acestui demers, au fost identificate principalele elemente care vor fi cuprinse în sfera de reglementare a proiectului de politică publică și a fost întocmit un *Studiu comparativ privind elementele comune și cele specifice ale structurilor de control administrativ de la nivelul aparatului central al administrației publice*.
- *Vizite de studiu* - Au fost efectuate vizite de studiu în Lisabona, Portugalia (15-18 aprilie 2019), Paris, Franța (13 - 16 mai 2019) și Zagreb, Croația (27 - 30 mai 2019). În urma celor 3 vizite au fost elaborate 3 rapoarte cu în cadrul cărora a fost detaliat modul de organizare și funcționare a instituțiilor vizitate și bunele practici identificate și modalitatea de transfer în cadrul sistemului românesc.
- *Elaborare proiect de politică publică și ghid de bune practici* - au fost integrate în cuprinsul proiectului de politică publică și a ghidului de bune practici aspectele conținute în *Studiul comparativ privind elementele comune și cele specifice ale structurilor de control administrativ de la nivelul aparatului central al administrației publice*, în cele 3 rapoarte ale vizitelor de studii, precum și în cercetarea sociologică desfășurată. Atât proiectul de politici publice, cât și ghidul de bune practici urmează a fi supus unei dezbateri publice.

Prioritizarea acțiunilor de control prin creșterea ponderii acestora în zone expuse la corupție, precum educația, sănătatea, transporturile, întreprinderile publice

În conformitate cu măsura asumată prin SNA, de prioritizare a acțiunilor de control în zone expuse la corupție, în perioada ianuarie 2019 - decembrie 2019, Corpul de Control al primului-ministru (CCPM) a finalizat/are în desfășurare un număr de 24 acțiuni de control/documentare care au vizat zonele expuse la corupție dintr-un total de 37 acțiuni de control finalizate/află în desfășurare, reprezentând un procent de 64,86% din activitatea desfășurată.

Astfel, în perioada ianuarie 2019 - decembrie 2019, la nivelul CCPM au fost finalizate sau se află în curs de desfășurare, acțiuni de control/documentare în zonele expuse la corupție, după cum urmează:

- o (1) acțiune de control care a vizat activitatea unei agenții care activează în domeniul sănătății;
- o (1) acțiune de documentare care a vizat activitatea ministerului educației naționale;
- 6 acțiuni de control/documentare care au vizat activitatea companiilor de stat care activează în domeniul transporturilor. Pe lângă acțiunile de control/documentare finalizate, la nivelul CCPM se află în desfășurare la 31.12.2019 și un număr de 2 acțiuni care vizează domeniul transporturilor;
- în ceea ce privește întreprinderile publice/companiile de stat altele decât cele care activează în domeniul sănătății și cel al transporturilor, la nivelul CCPM au fost finalizate 11 acțiuni de control/documentare, iar la 31.12.2019 se află în desfășurare un număr de 3 acțiuni de control/documentare.

În anul 2019, **Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS)**, prin direcția de specialitate, a efectuat un număr de a efectuat un număr de 11 acțiuni de control, astfel:

- 4 acțiuni de control efectuate în baza ordinelor ministrului sănătății, personalul din cadrul CNAS având calitatea de membru cooptat;
- 7 acțiuni de control efectuate în baza ordinelor președintelui CNAS din care, 2 acțiuni de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate, 2 acțiuni de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate și la furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflați în relații contractuale cu acestea și 3 acțiuni de control la nivelul furnizorilor de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate județene.

Acțiunile derulate au avut drept scop protejarea intereselor asiguraților și buna gestiune financiară a

Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate, urmărindu-se:

- evidențierea și aducerea la cunoștința entităților controlate a abaterilor de la prevederile legale în vigoare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și a consecințelor produse de nerespectarea acestora;
- cunoașterea dinamicii și a gradului de repetabilitate al aceluiași fapte care contravin normelor legale, în vederea stabilirii periodicității intervențiilor pentru înlăturarea deficiențelor și limitarea efectelor patrimoniale negative;
- dispunerea măsurilor adecvate în vederea restabilirii legalității.

Acțiunile de control efectuate au fost concretizate prin rapoarte de control în care au fost prezentate constatările, au fost formulate concluzii și au fost propuse măsuri de remediere a iregularităților și disfuncționalităților constatate, punându-se accent pe întărirea disciplinei legale în privința activității caselor de asigurări de sănătate prin dispoziții administrative menite să întărească sistemul de control intern.

Măsurile dispuse au vizat:

- Întărirea disciplinei legale în privința activității caselor de asigurări de sănătate prin dispoziții administrative menite să întărească sistemul de control intern;
- Identificarea și recuperarea sumelor plătite necuvenit de casele de asigurări de sănătate către furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale;
- Efectuarea unor acțiuni de control operativ la furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale.

În semestrul II al anului 2019 CNAS a efectuat un număr de 15 acțiuni de control, astfel:

- 1 acțiune de control efectuată în baza ordinului ministrului sănătății la nivelul unui furnizor de servicii medicale spitalicești, personalul din cadrul CNAS având calitatea de membru cooptat;
- 14 acțiuni de control efectuate în baza ordinelor președintelui CNAS din care, 5 acțiuni de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate, 3 acțiuni de control la nivelul caselor de asigurări de sănătate și la furnizori de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflați în relații contractuale cu acestea și 6 acțiuni de control la nivelul furnizorilor de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale aflați în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate județene.

Autoritatea Electorală Permanentă (AEP) desfășoară acțiuni care vizează monitorizarea și controlarea modului de actualizare a Registrului electoral de către persoanele autorizate să efectueze operațiuni în această evidență, conform art. 26 din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vederea asigurării respectării obiectivelor stabilite prin art. 24 alin (2) din același act normativ. Neefectuarea înregistrărilor și a radierilor în Registrul electoral sau în listele electorale permanente la termenele stabilite de lege, efectuarea de operațiuni în Registrul electoral sau în listele electorale permanente de către persoane neautorizate, precum și nerespectarea hotărârilor, deciziilor și instrucțiunilor AEP constituie contravenții conform prevederilor art. 98 lit. (a), (b), (c), (h) și (j) din Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, și se sancționează cu amendă de la 1.500 lei la 4.500 lei, respectiv de la 4.500 lei la 10.000 lei conform prevederilor art. 99 alin. (1) din același act normativ. Totodată, păstrarea registrelor cu listele electorale permanente și listele electorale complementare în condiții necorespunzătoare constituie contravenție, conform dispozițiilor Legii nr. 115/2015, cu modificările și completările ulterioare. În acest context, Autoritatea a aplicat 409 avertismente scrise în anul 2017 și 248 în anul 2018, precum și 131 de amenzi în anul 2017 și 24 în anul 2018 persoanelor autorizate să efectueze operațiuni în Registrul electoral.

În anul 2019 a fost finalizat un număr de 1.498 rapoarte (17 rapoarte aferente controlului finanțării campaniei electorale pentru alegerile europarlamentare din anul 2019, 1 raport aferent controlului finanțării campaniei electorale pentru referendumul național din anul 2019, 139 de rapoarte aferente

controlului finanțării curente a activității curente a formațiunilor politice înscrise în Registrul partidelor politice la data de 31.12.2019, 1.266 de rapoarte aferente controlului finanțării campaniei electorale pentru alegerile locale din anul 2016, 54 de rapoarte aferente controlului finanțării campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din anul 2016 și 21 de rapoarte aferente controlului finanțării campaniei electorale pentru alegerile locale parțiale din anul 2017). Totodată au fost verificate toate cele 140 de formațiuni politice înscrise la Tribunalul București la data de 31.12.2018 (sediul central și organizațiile teritoriale), totalizând 893 de controale.

Datele specifice controalelor realizate în cursul anului 2019 vor fi prezentate în raportul privind activitatea instituției care va fi publicat în perioada următoare pe site-ul oficial al AEP.

Valorificarea rezultatelor activității Curții de Conturi și ale structurilor de control intern prin sesizarea organelor judiciare competente

În anul 2019, **Curtea de Conturi (CCR)** a formulat 39 de sesizări către organele de urmărire penală, la propunerea departamentelor și a camerelor de conturi, din care 18 sesizări în temeiul dispozițiilor art. 64 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea CCR, republicată, cu modificările și completările ulterioare și 21 de sesizări, în temeiul art. 33 alin. (4) din lege.

În cursul anului 2019, Autoritatea de Audit a transmis **Departamentului pentru Lupta Antifraudă** două sesizări referitoare la detectarea unor indicii de fraudă, respectiv: o sesizare referitoare la 12 proiecte finanțate din Programul Operațional Regional și o sesizare în cadrul Programului Operațional Competitivitate.

Ministerul Finanțelor Publice (MFP) a raportat că în anul 2019 au fost formulate sesizări ale organelor judiciare, ca urmare a acțiunilor de control întreprinse.

Ministerul Afacerilor Externe (MAE) a informat că în anul 2019 a formulat o plângere penală pentru recuperarea unui prejudiciu semnalat Corpul de Control și Evaluare Diplomatică și Curtea de Conturi a României.

Casa Națională de Asigurări de Sănătate a raportat că, potrivit art. 13 lit. g) din Legea nr. 672/2002 privind auditul public intern, a efectuat o misiune de audit intern la Casa de Asigurări de Sănătate Prahova, având drept tematică: *Verificarea activității structurilor funcționale din subordinea președintelui-director general al Casei de Asigurări de Sănătate Prahova, precum și alte aspecte ce pot fi sesizate la fața locului.*

În anul 2019, urmare acțiunilor de control efectuate la nivelul furnizorilor de servicii medicale au fost întocmite și transmise organelor judiciare 2 sesizări cu privire la aspectele constatate.

Ministerul Justiției: în urma acțiunilor de control efectuate în cursul anului 2019, au fost formulate 13 sesizări către organele de urmărire penală competente.

În urma sesizărilor formulate, au fost comunicate 7 soluții pronunțate de organele de urmărire penală, prin care s-a dispus clasarea cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 315 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, cu referire la art. 314 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală, raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a, din Codul de procedură penală, respectiv: fapta nu a fost săvârșită cu forma de vinovăție prevăzută de lege, lipsind intenția.

În celelalte cazuri nu au fost comunicate de organele de urmărire penală, respectiv instanțele de judecată, date referitoare la numărul de sesizări confirmate prin trimitere în judecată și condamnări definitive și nici cu privire la cuantumul prejudiciilor reparate.

Utilizarea la nivelul instituțiilor publice a infrastructurii dezvoltate în cadrul sistemului național de raportare potrivit prevederilor O.U.G. nr. 88/2013 privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare pentru îndeplinirea unor angajamente convenite cu organismele naționale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Potrivit **Ministerului Finanțelor Publice (MFP)** indicatorii specifici au înregistrat următoarele valori la sfârșitul anului 2019:

- numărul de instituții publice care utilizează sistemul național de raportare *FOREXEBUG*: 13.751 instituții publice înregistrate în Registrul entităților publice la începutul anului 2020;
- în cursul anului 2019, ca urmare a 6 acțiuni de control privind implementarea sistemului național de raportare, efectuate de structura competentă, au fost dispuse 11 măsuri în sarcina instituțiilor publice.

Publicarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui (măsură restantă SNA 2012-2015)

Măsura s-a realizat prin proiectul „Mecanisme eficiente de control administrativ și de prevenire a corupției”, cod SIPOCA 432, derulat de către SGG, în calitate de lider de proiect și MJ, în calitate de partener. Una din activitățile proiectului o reprezintă realizarea unui studiu privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui, activitate ce intră în sarcina MJ, în calitate de partener în proiect. În acest context, la data de 29 mai 2019 a fost semnat contractul de servicii, având ca obiect realizarea studiului privind sistemul sancțiunilor administrative (sancțiunile disciplinare și sancțiunile aplicate de autoritățile de control) și implementarea lui. Studiul privind sistemul sancțiunilor administrative și implementarea lui a fost recepționat în luna martie 2020, fiind elaborat pe baza *Raportului de analiză cantitativă a datelor și a Raportului de analiză a datelor ulterior aplicării interviului*. Acesta a fost comunicat către SGG, ca beneficiar final al activității.

Publicarea pe site-ul fiecărei autorități de control a listei integrale de amenzi sau a altor măsuri administrative aplicate

Pe site-ul oficial al **Autorității Electorale Permanente** și în Monitorul Oficial al României sunt publicate rapoarte privind controalele efectuate de instituție referitoare la respectarea prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. Situația sancțiunilor contravenționale aplicate formațiunilor politice în urma controalelor efectuate privind activitatea curentă din anul 2018 poate fi consultată la adresa www.finantarepartide.ro. Situațiile detaliate din anii precedenți sunt prezentate în rapoartele de activitate disponibile pe site-ul instituției.

La nivelul **Ministerului Transporturilor** măsura a fost realizată prin înglobarea datelor în rapoartele de activitate publicate pe site-urile autorităților de control din cadrul instituției.

3.5.4. Creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor urmând cele mai bune practici din alte state membre UE și consolidarea practicii judiciare (Obiectivul specific 5.4)

Dezvoltarea aplicațiilor ONRC, astfel încât informațiile privind beneficiarul real să fie puse la dispoziția instituțiilor abilitate să aplice legea, precum și asigurarea unui mandat legal pentru schimb de astfel de informații la nivel internațional, între rețelele de practicieni relevante (Angajament Summit Londra)

Registrul beneficiarilor reali este funcțional. Pe baza cererii de furnizare a informațiilor existentă pe site-ul ONRC, instituțiile abilitate au acces la informațiile din Registru. După transpunerea Directivei 2018/843 acestea vor putea fi preluate direct din aplicație de către autoritățile abilitate, cu respectarea normelor privind protecția datelor personale.

Asigurarea ANABI cu resursele și independența necesare pentru a putea deveni pe deplin operațională și pentru a câștiga un rol determinant în identificarea și recuperarea activelor (Angajament Summit Londra)

Potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 358/2016¹⁵, Agenția funcționează cu un număr maxim de 50 de posturi din care 35 sunt ocupate, în anul 2019 fiind finanțate 42 de posturi. Urmare eliminării interdicției prevăzute de art. 14 alin. (1) din OUG nr. 90/2017¹⁶, pe parcursul anului 2019 au putut fi organizate un număr de 18 proceduri competitive de selecție. La data de 31.12.2019, din cele 42 de posturi finanțate conform filei de buget aprobate, au fost ocupate 35 de posturi corespunzătoare

15. Hotărârea nr. 358/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, a organigramei, a parcului auto și a modului de utilizare a acestuia, precum și pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției.

16. OUG nr. 90/2017 privind unele măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene.

următoarelor categorii de personal: 12 posturi de funcționari publici, 7 posturi de personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, 13 posturi de inspecțiști de urmărire și administrare bunuri și 3 posturi de personal contractual.

Pentru prima dată de la operaționalizare, ANABI a putut funcționa cu ocuparea tuturor funcțiilor de conducere (șefi birou și șefi de serviciu).

La momentul raportării, se afla în derulare concursul pentru ocuparea a 2 posturi vacante de personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, concurs organizat de către Institutul Național al Magistraturii.

Returnarea produselor infracționalității către societate, prin reutilizarea socială și publică și asigurarea transparenței în ceea ce privește alocarea și utilizarea unor astfel de resurse (Angajament Summit Londra)

În cursul anului 2019 nu au existat bunuri imobile transmise cu titlu gratuit în domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale sau bunuri imobile date în folosință gratuită asociațiilor și fundațiilor și academiilor de ramură.

Având în vedere indicatorul de performanță categorii de bunuri imobile intrate, prin confiscare, în cadrul procesului penal, în proprietatea privată a statului și transmise cu titlu gratuit în domeniul public al statului și în administrarea autorităților administrației publice centrale, altor instituții publice de interes național, după caz, sau regiilor autonome de interes național, menționăm o construcție.

În ceea ce privește această măsură, reiterăm cele menționate la măsura 1.2.1 privind publicarea anuală a informațiilor privind reutilizarea publică și socială a bunurilor confiscate în cadrul procedurilor judiciare penale.

Continuarea bunei utilizări a resurselor disponibile ale rețelelor internaționale de practicieni, cum ar fi Platforma ARO a UE, CARIN și, de asemenea, cooperarea cu partenerii în cazurile internaționale de corupție și de alte infracțiuni grave (Angajament Summit Londra)

În anul 2019, ANABI a primit 192 de cereri de la autoritățile străine. Cele mai multe solicitări de informații au fost transmise de către autoritățile din UK, Franța, Germania, Italia, Olanda și Spania. De asemenea, în aceeași perioadă, instituția a transmis 73 de cereri de informații către autorități străine, cele mai multe fiind înaintate către autoritățile din Germania, UK, Olanda, Ungaria și Italia (din totalul cererilor transmise, 50 au fost formulate de agențiile naționale - instanțe de judecată, organe de urmărire penală).

În anul 2019 nu a fost realizată conectarea la rețeaua SIENA a EUROPOL.

În marja proiectului "Consolidarea capacităților CARIN ca centru de expertiză prin dezvoltarea în continuare a rețelei și diseminarea celor mai bune practici în domeniul recuperării creanțelor", au fost organizate trei întâlniri ale Grupului de coordonare CARIN (27-28.06.2019 - Haga, Olanda, 4-5 noiembrie 2019, 4-5 decembrie 2019, București), Întâlnirea Generală Anuală (5-7 noiembrie 2019, București), precum și o întâlnire tematică cu reprezentanții celorlalte rețele regionale inter-agenții de recuperare a creanțelor (5 noiembrie, București).

De asemenea, ANABI a găzduit trei vizite de studiu:

În perioada 6-10 mai 2019, Direcția Națională Anticorupție a coordonat organizarea, la București, a unei vizite de studiu finanțată de Oficiul TAIEX în beneficiul Autorității Naționale Anticorupție din Republica Tunisiană - INLUCC. Din delegația tunisiană a făcut parte și președintele INLUCC, vizita delegației la ANABI având loc la data de 9 mai 2019. În cadrul vizitei, reprezentanții ANABI au prezentat activitatea instituției, precum și bune practici în domeniul identificării și administrării bunurilor.

În cadrul proiectului ISPF-2017-AG-THBX-815267 - "Întărirea capacității de combatere a traficului de persoane și a produsului acestei infracțiuni prin investigații financiare avansate", implementat de PÎCCJ și DIICOT, în perioada 24-28 iunie 2019, a avut loc o vizită de studiu, în România, a partenerilor olandezi și austrieci, cu scopul schimbului de bune practici în domeniul investigațiilor financiare, în cazurile de

trafic de persoane. În acest sens, la data de 25 iunie, reprezentanții ANABI au susținut o prezentare privind identificarea și administrarea bunurilor cu relevanță în cazul infracțiunilor de trafic de persoane.

În cadrul proiectului IPA2017 - "Combaterea Criminalității Organizate în Balcanii de Vest, co-finanțat de uniunea Europeană și Germania", ANABI a găzduit, în perioada 22-23 august 2019, o vizită de studiu a unei delegații din Republica Macedonia de Nord. Temele discutate au vizat activitatea ANABI în domeniul identificării și administrării bunurilor, cooperarea internațională cu instituții similare la nivelul UE, precum și cu state terțe, schimbul de informații în cadrul platformei ARO și al rețelei CARIN.

Dezvoltarea unui mecanism integrat de monitorizare a măsurilor asigurătorii și a confiscărilor dispuse în cauzele vizând infracțiuni grave, inclusiv de corupție, precum și a stadiului valorificării bunurilor provenite din infracțiuni (Măsură restantă SNA 2012 - 2015)

Măsura se realizează prin proiectul "Sprijin pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Naționale Anticorupție prin creșterea gradului de recuperare a produselor infracțiunilor", finanțat prin fonduri externe nerambursabile, respectiv din cadrul Programului de Cooperare Elvețiano-Român, pentru reducerea disparităților economice și sociale din cadrul Europei extinse.

În cadrul acestui proiect, ANABI a finalizat caietul de sarcini privind achiziționarea serviciilor de tip dezvoltare software, servicii de instruire/formare, precum și achiziții de echipamente hardware de tip servere și accesorii, necesare pentru rularea aplicației/sistemului informatic. ANABI a organizat 2 licitații publice deschise on-line, în vederea achiziționării serviciilor IT necesare dezvoltării sistemului, ambele fiind anulate pe motivul nedepunerii vreunei oferte admisibile.

Având în vedere că perioada de implementare a proiectului s-a sfârșit, la data de 19.09.2019 a fost depusă fișa de proiect cu titlul "Dezvoltarea sistemului informatic național integrat de evidența a creanțelor provenite din infracțiuni", având ca partener instituțional Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în cadrul cererii de proiecte POCA/354/1/3 (IP10/2018) „Sprijin pentru acțiuni de consolidare a capacității instituțiilor din sistemul judiciar”. La data de 23.09.2019 a fost aprobată fișa de proiect, iar la data de 20.12.2019 a fost depusă cererea de finanțare și bugetul aferent. Documentația se află în procesul de verificare a conformității administrative și a eligibilității efectuat de către Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Capacitate Administrativă.

În ceea ce privește evidența măsurilor de siguranță a confiscării, respectiv despăgubirile acordate statului sau autorităților publice/instituțiilor publice, situația datelor centralizate pentru primele trei trimestre ale anului 2019 se prezintă după cum urmează:

Tip măsură	Nr. hotărâri în care au fost dispuse acest tip de măsuri	Sume de bani (lei)
Amendă aplicată ca pedeapsă principală	390	9.121.622,62
Confiscare extinsă	27	821.727,04
Confiscare specială	8.734	63.390.741,37
Despăgubiri acordate autorităților sau instituțiilor publice	595	36.326.281,02
Despăgubiri acordate statului	294	325.207.265,85
Ordine de confiscare în baza DC 2006/783/JAI primite de la alte state	5	1.045.531,67 +1 bun imobil neevaluat + alte bunuri
Ordine de sechestru în baza DC 2003/577/JAI primite de la alte state	-	-
Total	10.045	435.913.169,57

Indicatori aferenți activității ANABI:

Sume indisponibilizate în contul unic ANABI - aprox. 151.667.580,12 Lei (echivalent a 31.734.266,55 Euro).

Sume indisponibilizate și aflate în evidența ANABI - aprox. 808.984.584 lei (echivalent a 173.639.584 Euro).

Valorificări ANABI - ANABI are în curs de soluționare un număr de 26 de cereri întemeiate pe art. 29 din Legea nr. 318/2018. Acestea au ca obiect valorificarea următoarelor categorii de bunuri: aprox. 400 saci minereuri, aproximativ 16 autovehicule, precum și o flotă de autoturisme în regim de taxi, 5 autoutilitare, 9 stocuri de marfă (încălțăminte, îmbrăcăminte, produse electronice) și 243 paleți de piatră andezit. Cu titlu de noutate, Agenția are în curs de valorificare inclusiv părți sociale.

În anul 2019, ANABI a organizat în total 130 de licitații publice. Totodată, ANABI a încasat și virat în contul unic un total de 4.447.891 Lei/aprox. 930.521 Euro). În urma valorificării bunurilor, a fost virat TVA în cuantum de 197.064 lei (aprox. 41.226 euro). Agenția a valorificat bunuri precum: 30 autoturisme, 13 autoutilitare, 1 ATV, 23,1 tone de oțel beton, schelă metalică, structură metalică tip hală, utilaje, 4 stocuri complexe de marfă.

Administrare ANABI - ANABI înregistrează un număr de 15 solicitări întemeiate pe art. 28 din Legea nr. 318/2018, vizând administrarea unui total de 30 de bunuri mobile indisponibilizate dintre care 26 de autoturisme, 3 autoutilitare și un ceas automatic. Valoarea totală a bunurilor cu privire la care ANABI este sesizată în vederea administrării este de aproximativ **3.069.048,30 lei** (aproximativ **652.989 Euro**).

Diseminarea bunelor practici în materia identificării, confiscării și valorificării bunurilor provenite din infracțiuni de corupție și alte infracțiuni grave

În anul 2019, reprezentanții ANABI au identificat și diseminat spețe privind măsurile asiguratorii, rolul ANABI și mecanismele de cooperare internă și internațională, unui număr de peste 225 de procurori, polițiști și specialiști antifraudă.

De asemenea, a fost elaborată și diseminată o instrucțiune privind utilizarea contului unic ANABI, pentru măsurile asiguratorii privind sumele de bani.

Prin intermediul proiectului POCA implementat de ANABI, urmează a fi elaborată și diseminată, semestrial, în rândul practicienilor, o publicație de tip buletin informativ care să cuprindă cazuri practice, jurisprudență.

În anul 2019, ANABI a organizat 5 conferințe regionale, evenimente la care au participat reprezentanți ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și ai Direcției de Investigare a Criminalității Economice - Inspectoratul General al Poliției Române, reunind peste 225 de participanți (procurori, ofițeri de poliție judiciară și specialiști antifraudă din circumscripția Parchetelor de pe lângă Curțile de Apel București, Ploiești, Bacău, Constanța, Galați, Cluj, Iași, Suceava, Oradea, Timișoara, Craiova, Pitești, Târgu-Mureș, Alba-Iulia).

Str. Apolodor nr. 17, sector 5,
050741 București, România

+4 037 204 1999

www.just.ro